

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 2, Ontario

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 21

Penktadienis, Birželio (June) 5, 1959, Toronto, Ontario

M E T A I XXVIII

A. Gromyko Sako, kad Vakarų Planą Dėl Berlyno Neapsimoka Diskusuoti

GENEVA. — Tarybų Sąjungos užsienio reikalų ministras A. Gromyko sako, kad Vakarų planą dėl Berlyno neapsimoka nei diskusuoti. Tas planas reikalauja, kad Berlynas būtų sujungtas ir visas perimtas į okupacinių jėgų kontrolę. Kitaip sakant, okupacija Berlyno dar praplėsta.

Tarybų Sąjunga siekia, kad Berlyno okupacija būtų sumažinta. Už tai ji siūlo, kad vakarinė Berlyno dalis būtų padaryta demilitarizuotu laisvu miestu, jeigu Vakarai nenori perleisti Rytų Vokietijai, kurios teritorijoj randasi Berlynas.

Prie to, Tarybų Sąjunga siūlo sudaryti taikos sutartis su abiem Vokietijom, kad dar toliau būtų sumažinta okupacija. Ji mano, kad toks kelias daugiau pasitarnaus Vokietijos susivienijimui ir taikos sutvirtinimui.

Vakarai, iš savo pusės, statysią sąlygą, kad Tarybų Sąjunga užtikrintų Vakarų teises turėti vakariniame Berlyne savo jėgas, kaip iki šiol, ir laisvai susisiekti su jomis. Jei Tarybų Sąjunga neduosianti tokios garantijos, tai prezidentas Eisenhoweris nedalyvausiąs viršūnių pasitarime. Kol Tarybų Sąjunga grumosi Vakarų Berlynui, tol prezidentas nesutiks susitikti su Chruščiovu.

Tarybų Sąjungos "grumojimas" yra tas, kad ji sako, jog jeigu nebus susitarta su Vakarais, tai Tarybų Sąjunga viena pasirašys taikos sutartį ir atiduos Berlyno reikalus pačių vokiečių kontrolėn. O Vakarai, kaip žinia, nenori turėti reikalų su Rytų Vokietija. Girdi, tai būtų pripažinimas Rytų Vokietijos valdžios.

Kaip dabar dalykai rodo, tai užsienio reikalų ministrų pasitarimas dėl Berlyno ir visos Vokietijos dar nesuartinio abiejų pusių pažiūrų. Vakariečių sąlygos tokios, su kuriomis Tarybų Sąjunga negali sutikti. Tos sąlygos visai neveda prie Vokietijos padėties normalizavimo.

Neramumai Nicaraguoje Ir Paragvajuje

MANAGUA. — Nicaraguos prezidentas suspendavo civilines teises ir įvedė karo stovį, nors ir ne taip griežtą, norėdamas užbėgti už akių visuotinam streikui, kylančiam dėl ekonominių sunkumų šalyje.

Pranešimai iš Asuncion, Paragvajaus sostinės, sako, kad ir tenai paleistas parlamentas ir įvestas apgulos stovis, kad pastojus kelią žmonių bruzdėjimui prieš valdžią.

Amerikiečiai Skundžiasi Stoka Gerō Apsigynimo

WASHINGTON. — Bediskusuojant bomarkus ir kitus apsigynimo pabūklus buvo iškelta viršūn, kad amerikiečių apsigynimo priemonių išradėjai toli atsilieka nuo išradėjo puolimo priemonių.

Surandama, kad radaro linijos nėra žetkinas apsigynimas ne tik nuo balistinių sviedinių, bet ir konvencinių bomberių.

Socialistinės Šalys Svarsto Apsigynimą

TIRANA. — Čia, be Tarybų Sąjungos premjero N. Chruščiovo ir apsigynimo ministro maršalo Malinovskio, pribuvo Kinijos ir kitų socialistinių šalių lyderiai pasitarimui savo šalių apsaugos reikalais. Pažymėtina, kad pasitarime dalyvauja ir Rytų Vokietijos premjeras Grotewohl.

Šį pasitarimą atrodo iššaukė amerikiečių užmojis apginkluoti atominiais ginklais ar savo bazes dėl tokių įsteigtų Graikijoje, Italijoje ir Turkijoje.

N. Chruščiovas išsireiškė, kad jei Vakarai ginkluos atominiais ginklais viršūn minėtas šalis, tai ir Rytai bus priversti turėti tokius ginklus Albanijoje ir kitose Varšuvos paktui priklausančiose šalyse.

UOLA UŽMUŠĖ DU MAINIERIUS

KIRKLAND LAKE, Ont. Krisdama uola aukso kasykloje užmušė du mainierius. Trečias buvo išgelbėtas.

Mainieriai dirbo 2,700 pėdų gylyje, kuomet nelaimė įvyko.

25 Studentai Lankysis Socialistinėse Šalyse

TORONTO. — Dvidešimt penki Kanados universitetų studentai, jų tarpe du iš Toronto, antradienį išvyko iš Montrealo į Europą, kur jie išbus 51 dieną, daugiausiai socialistinėse šalyse.

Ekskursiją suorganizavo Nacionalė Kanados Universitetų Studentų Federacija. Ekskursantai 15 dienų praleis Tarybų Sąjungoje, lankysis Lenkijoje, Čekoslovakijoje, taipgi ir kitose šalyse.

Maskvoje jie susitiks su studentų lyderiais ir diskusuos apsigynimą studentais ir literatūra.

Senis Adenaueris Labai Susirūpinęs

WASHINGTON. — Vakarų Vokietijos kancleris Konrad Adenauer, kaip pastebėjo reporteriai, atrodo labai susirūpinęs. Mirus Dullesui jis neteko geriausio draugo ir globėjo.

Susirūpinimą kelia ir nebeapsitikėjimas savo paties pastogėje — Bonnoje. Nebegalima sulaukyti nei krikdėmų nuo kritikos. O ką jau bekalbėti apie komunistus ir socialdemokratų.

Vis dažniau girdisi reikalavimai Vakarų Vokietijai užmegsti diplomatinis santykius su Lenkija ir Čekoslovakija. Adenaueris to labiausiai nenorįs.

MASKVA. — Pernal TSRS lankėsi 530,000 turistų iš užsienio. 740,000 TSRS piliečių vizitavo užsienioose.

Singaporas Išrinko Liaudišką Vyriausybę

SINGAPORAS. — Ši sena britų kolonija turėjo rinkimus, kuriuos laimėjo Liaudies Akcijos Partija. Ši partija skaitoma liaudiška partija, apimanti daug kairiečių.

Šiai partijai sudarius vyriausybę, Singaporas, turįs 1,500,000 gyventojų, taps britų bendruomenės dominija su plačia savivalda. Britų kontrolė pasiliks tikrai užsienio reikalai ir apsigynimas.

Įdomu pažymėti tą, kad ši partija atsisakė sudaryti vyriausybę, kol britai neprizadėjo tuojau paleisti politinius kalinius, kurių tarpe yra ir komunistų.

Šiai partijai vadovauja

Britų Darbo Partijoj Esą Daug Komunistų

BERLYNAS. — John McGovern, Britanijos Darbo Partijos narys, kalbėdamas čia sakė, kad Britanijos Darbo Partijoj yra daug komunistų ir simpatikų. Už tai daugelis darbiečių laisvai lankosi Rytų Vokietijoje.

Jo manymu darbiečių parlamento narių tarpe yra bent 26 komunistai ir apie 70 simpatikų. Bet jis atsisakė išvardinti juos.

Partijos vadovybė spyrė jį atšaukti savo teigimą, bet jis atsakė pareiškdamas, kad tiesos niekas niekad neatšaukia. Jis pareiškimą davęs gerai pagalvojęs ir tokiu būdu jis nepadaręs išsišokimo.

TORONTO. — Ontarijos vieškelių departamentas pranešė, kad važiavimo greitis ant nekurių kelių padidinamas iki 60 mylių per valandą.

Nuo dabar bus galima važiuoti 60 mylių per valandą 400, 401 ir 27 vieškeliais, su išimtimis ant 27 vieškelių.

Queen Elizabeth vieškeliu bus galima važiuoti 55 mylias per valandą.

Greitu laiku bus pakeisti visi ženklai, rodą maksimum greitį.

Lee Kuan Yew. Jis užtikrino britus, kad jo vyriausybė pajėgs neutralizuoti komunistus ir išlaikyti Singaporo kontrolę savo kontrolėn.

Singaporo didžiąją gyventojų sudaro kiniečių kilmės žmonės. Nekurie teigia, kad nuo dabar Singaporas pasidarys kinietiškas. Iki šiol jis buvo laikomas britišku.

Klausimas dabar lieka, kaip nauja valdžia sugyvena su britais. Singaporo britai turi savo bazę. Be to, Singaporas yra britų prielauka, per kurią jie veda prekybą visoje apylinkėje.

Yra manoma, kad laikui bėgant Singaporas susijungs su Malaja.

Britanijoje buvo dideli ginčai ryšium su Singaporu. Dešinesni bauginosi Liaudies Akcijos Partijos. Jie mano, kad ji yra per kairi, kad joje priklauso daug komunistų. Ypatinai juos bauginę reikalavimas paliuosuoti politinius kalinius. Kiti stovėjo už tai, kad reikia išbandyti. Klausimas lieka, ką britai darys, jeigu matys, kad Singaporas pamažu slysta iš britų dominacijos?

Bonna ir Maskva Pasirašė Sutartį

BONNA. — Vakarų Vokietija ir Tarybų Sąjunga pasirašė sutartį dėl kultūrinių, mokslinių ir techninių apsigynimų šiais ir ateinančiais metais.

Pagal sutartį, abi šalys apsigyns menininkais, aktorais, parodomis, filmais, sporto grupėmis, mokslininkais ir kitokiais kultūriniais ir moksliniais vizitoriais.

Ši sutartis rodo, kad Tarybų Sąjungos ir Vakarų Vokietijos santykiai nuolat gerėja. Ko bereikia, tai pasirašyti taikos sutartį ir visai normalizuoti santykius. Tarybų Sąjunga to ir siekia, su abiem Vokietijom.

Techniškai, abi Vokietijos gyvena su buvusiais priešais paliaubų padėtyje. Net ir vokiečių sąjungininkai dar neturi taikos sutarties.

Pasidairius po Kanadą

Toronto metro taryba sako, kad ji nori balso visuose Toronto Transito Komisijos darbuose ryšium su požeminio traukinio pravedimu. Taryba nori, kad požeminio traukinio darbai būtų pavesti kanadiečiams.

Taryba prisimena, kaip Komisija apėjo kanadietiškas kompanijas pirkdama tam tikrą skaičių autobusų Jungtinėse Valstijose.

Metro Taryba sako, kad turės padengti 55 procentus požeminio traukinio pravedimo išlaidų, tad ji nori turėti balsą sudarant sutartis su kelio pravedimo kontraktoriais.

York Township (Toronto priemiesčio) planavimo tyrinėtojai teigia, kad namų savininkai įrengė daugelyje namų butus sklepuose, kurie ne tik netinkami gyvenimui, bet ir pavojingi gaisro atžvilgiu. Tą patį padarę ir taip vadinamų duplexų savininkai, įrengdami butus sklepuose.

Tokie sklepiniai apartamentai esą nelegalūs. Savininkai būsią verčiami panaikinti tuos apartamentus.

Bet kur dėsis tie žmonės, kurie gyvena sklepuose, ponai nepasako. O tie sklepai daugeliui šeimų su mažomis pajamomis buvo labai geras dalykas.

Birželio 11 jau čia pat. Nepamirškite, kad tą dieną bus Ontarijos provinciniai rinkimai. Pasistenkite dalyvauti balsavimuose ir atiduoti savo balsus už darbininkų kandidatus.

Išrinksite juos ar ne, ne taip svarbu. Jūsų balsas vis tiek kalbės už tą programą, kurią tie kandidatai skelbia. Balsas už kapitalistinių partijų kandidatus reikš užgyrimą jų politikos, kuri visai nepaiso darbo žmonių interesų.

Tai radio ir televizijos technikų ir raštininkų streiko nebus. CBC viršininkai sutiko nusileisti šiek tiek.

Atrodo, kad streikas Mont-

reale davė neblogą pamoką CBC vadovybei.

Jungtinės Valstijos pažadėjo suteikti Kanadai atominės paslaptis, kurių iki šiol nenorėjo išduoti. Bet iš to maža bus nauda Kanadai. Antra vertus, gali būti dar žalos.

Daugelis, įskaitant ir Globe and Mail laikraštį (konservatyviškas, vyriausybę palaikąs), bauginasi, kad šis amerikiečių geraširdiškumas kainuos Kanadai dar daugiau savo laisvės.

Amerikiečiai užvers Kanadą atominiais pabūklais, bet kanadiečiai turės mažą balsą jų kontroliavime.

Tai didžioji užtvanka Saskatchewano provincijoje galų gale bus pradėta budavoti. Jos pabudavimas kainuos \$200,000,000. Federalė vyriausybė padengs 75 procentus visų išlaidų. Pastatymas truks kokius 6 metus ar dar daugiau.

Kada užtvanka bus pabudavota, susidarys 140 mylių ežeras. Bus galima apdrėkinti 500,000 akrų žemės. Prie to, bus pastatyta elektrinė, kuri duos 475,000,000 kilovatvalandžių elektros.

Užtvankos statymas buvo keliamas prieš kiekvienus rinkimus per 20 metų, bet rinkimams praėjus būdavo užmirštadas visai.

Tekstilės darbininkų unija įteikė federalei vyriausybei memorandumą, pageidaujantį, kad vyriausybė duotų didesnę apsaugą tekstilės industrijai nuo tekstilės importo iš užsienio.

Unija nori, kad vyriausybė neleistų importuoti daugiau tekstilės gaminių, negu kad buvo importuojama 1946-50 metų laikotarpiu.

Memorandumas nurodo, kad nuo 1951 metų darbininkų skaičius tekstilės industrijoj sumažėjo 23 procentais. Nuo 1954 metų užsidarė 31 žmonė ir atleido iš darbo 5,000 darbininkų.

Kanadietis

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

P. Kunčys, Port Arthur, Ont., užrašė naują prenumeratą į T. Lietuvą.

P. Butkevičius, iš St. Petersburg, Floridos, rašo: "Čia mažytė parama darbininkų klasės laikraščiu Liaudies Balsui". Šiuos gražius žodžius seka \$5.00 auka.

A. Shemulis, Westville, Ill., atsinaujino sau ir prisuntė atnaujintų prenumeratų.

P. Samoška, Toronto, sugrįžęs po turistinio vizito Kuboje ir Floridoje, lankėsi LB raštinėje, papasakojo įdomių įvykių iš jo patyrimo laike revoliucijos Kuboje ir paaukojo LB linotipo taisymo sąskaitų apmokėjimui \$5.00.

A. Wardo, Detroit, Mich., prisuntė atnaujintų prenumeratų.

And. Zebraitis, per "Vilnių", Chicagos, prisuntė LB vasarinei paramai \$10.00 aukų.

F. Vaivila, Hamilton, Ont., pasidarbavo gavimui apmokamo skelbimo.

A. Ališauskas, Ville LaSalle, Que., atsinaujindamas prenumeratą, paaukojo \$1. Visiems už pasidarbavimą ir aukas, širdingai ačiū.

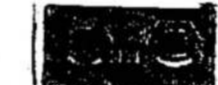
Administracija

WASHINGTON. — Atstovų rūmų apropracijų komitetas sumažino paskyrimą dėl bomarkų gamybos nuo \$447,300,000 iki \$284,600,000.

Stebėtojai teigia, kad tas reikšia, jog bomarkų ateitis darosi miglota.

Bomarkais vadinami raketiniai orlaiviai, kontroliuojami radaru.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, istria akių nervus, nuo kurių paėina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akiniu.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Akių ir Akių Specialistas

J. E. Merritt & Son

Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Treč. po piet uždaryta
Antradi., Ketv. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

KNYGOS PARDAVIMUI

IDOMIOS IR NAUDINGOS PASISKAITYMUI

AMERIKOS PREZIDENTAI. Parašė A. Bimba. Trumpos biografijos visų ligi šiol buvusių Jungtinių Valstijų prezidentų. Knyga 288 puslapių. Kaina \$2.00.

SVEIKATOS ŠALTINIS. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudingi sveikatos klausimais patarimai. Knyga 350 puslapių. Kaina \$2.50.

PASAKOJIMAI IŠ ISTORIJOS. D. M. Šolomsko raštų rinkinys. Knyga 318 puslapių, kietais viršeliais. Kaina \$2.00.

MOTINA. Parašė Maksimas Gorkis. Viena iš idomiųjų apysakų. 500 puslapių. Kietais viršeliais. Kaina \$1.50.

PO AUDROS. Parašė J. Dovydaitis. Nepaprastai idomus romanas iš pokarinių metų gyvenimo Lietuvoje. 312 puslapių. Kaina \$1.50.

POPIEŽIAI IR LIETUVIŲ TAUTA. Parašė prog. Povilas Pakarklis. Knygoje išdėstoma: Popiežių vaidmuo; jų žygiai; lietuvių kova prieš kryžiuočius. Knyga turi 255 puslapius. Kaina \$1.50.

GAMTA IR ŽMONĖS. Parašė M. Ilinas. Labai aiškiai išdėsto gamtą ir kaip žmonės ją pasikinkė savo naudai. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

VIDURAMZIŲ ISTORIJA. Redagavo prof. E. A. Kosminskis. 304 puslapiai. Kaina \$1.00.

ZMOGUS IR MASINA. Sutaisė Jonas Kaškaitis. Knyga gausiai iliustruota, suteikia davinų apie technikos išsivystymą ir to reikšmę žmonijai. Kaina \$1.00.

AMERIKOS DEMOKRATIJOS STEIGĖJAI. Parašė visa eilė autorių. Sužinok, kas buvo Washingtonas, Thomas Jeffersonas, Lincolnas, Tadas Kosčiuško, Pulaski ir kiti žymūs žmonės. 364 puslapiai. Kaina \$1.00.

PETRO CVIRKOS APYSAKOS. Knyga turi 300 puslapių. Kaina \$1.50.

TARYBŲ GALYBĖ. Parašė Kanterburio dekanas Dr. H. Johnson. Knyga parašyta karo laikų apie tarybinę tvarką. 224 puslapiai. Kaina 75 centai.

Liudviko Bonaparto Briumerio Aštuonioliktoji ir Naminis karas Prancūzijoje. Kietais apdarais, 360 puslapių. Kaina \$1.50. Parašė Karolis Marksas.

POVILAS JURKA. Parašė R. Mizara. Apysaka iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 318 puslapių. Kaina \$1.00.

KAIP IR SENATVEJE BŪTI JAUNAM. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudinga knyga sveikatos klausimu, ypatingai dėl senesnio amžiaus žmonių. Kaina 65 ct.

ŪKANOS. Parašė M. Rasoda-Mizara. Apysaka iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 342 puslapiai. Kaina \$1.00.

PAVASARIO GODOS. Eilių rinkinys. Parašė Stasys Jasilionis. Joje telpa apie 300 eilių bei dainų. 256 puslapių. Kaina \$1.00.

Argentina ir Ten Gyvenanti Lietuviai. Parašė R. Mizara. Knygoje rasite informaciją ir apie kitas Pietų Amerikos šalis. 190 puslapių. Kaina \$1.00.

PRISIKELUSI LIETUVA. Parašė A. Bimba, grįžęs iš apsilankymo Tarybų Lietuvoje po karo. Knyga 222 puslapių. Kaina \$1.00.

Kelias į Naują Gyvenimą. Parašė A. Bimba. Faktai apie Amerikos žmonių gyvenimą. 224 puslapiai. Kaina \$1.00.

SAULETOJ ISPANIJOJ. Parašė Edvardas Zdanauškas. Jo pergyvenimų atsiminimai iš karo su Franko fašistais, 156 puslapiai. Kaina 50 centų.

GYDYMO ISTORIJA. Parašė Dr. Jonas Stanislovaitis ir Dr. Antanas Petrikas. Knyga 352 puslapiai. Kaina \$1.50.

ATSIMINIMAI IR DABARTIS. Parašė L. Pruseika. Knyga 304 puslapių. Kaina \$1.50.

IŠ ATSIMINIMŲ. Parašė Jonas Kaškaitis. Knyga 324 puslapių. Kaina \$1.50.

Su užsakymu prašome prisiųsti ir mokėsti. Persiuntimą mes apmokame.

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos
Centro Komitetas
P. O. Sta. C. Box 1007, Toronto 3, Ont.

Mr. Joseph Pankowski

Hiram Walker & Sons Limited, Toronto, Ont.
Produktų Pardavėjas

Prieš vestuves ar kokius kitus parengimus kreipkitės pas mane su pilnu pasitikėjimu.

Aš pasirūpinsiu visu kuo ir suteiksiu informaciją, kokių jums reiks.

Telefonas: EM. 4-2131

TARYBŲ LIETUVOJ

Nauji Lietuviški Kinofilmai

Lietuvos kinostudija baigė filmuoti meninį kinofilmą "Adomas nori tapti žmogumi", pastatytą pagal B. Sirijos Geros romaną "Buenos Aires".

Baigiamas taip pat ruošti meninis filmas apie proletarinį poetą Julijū Janonį.

Kartu kinostudija išleidžia naujų dokumentinių filmų seriją. Baigiamas kurti dokumentinis filmas apie Lietuvos Komunistų partijos keturiasdešimtmetį. Spalvota kino apybraiža "Lietuviškame kolūkyje" skirta Vilkijos rajono "Kelio į komunizmą" žemės ūkio artelei.

Veislinių Arklių Varžytinės Šiauliuose

Lietuva nuo senų laikų garsi geromis arklių veislėmis, kurių tarpe ypač pasižymi Lietuvos sunkieji arkliai.

Jau tapo tradicija kasmet rengti respublikines veislinių arklių parodas - varžytynes. Paskutinė tokia paroda neseniai įvyko Šiauliuose.

Tenai iš visų respublikos kampelių buvo pristatyti 165 geriausi erzilai. Iš Baškirijos autonominės respublikos, Omsko, Kostromos, Pskovo, Vologdos ir daugelio kitų šalies sričių atvyko daugybė pirkėjų. Baškirijos atstovai praeitų metų varžytinėse įsigijo keturis žemaitukus erzilus. Šį kartą jie nusipirko 25 erzilus. Dešimt Lietuvos sunkiųjų arklių įsigijo omskiečiai, beveik tiek pat — Rusijos Federacijos valstybinių arklidžių atstovai.

Lietuvis -- Raketų Išradėjas

VILNIUS. — Išėjo žurnalo "Mokslas ir gyvenimas" Nr. 5. Jame A. Ivarškevičius rašo apie XVII a. lietuvių artilerijos generolo Kazimiero Semenavičiaus nuostabių darbų raketų technikos srityje. Ilustracijos iš Semenavičiaus veikalų, išleisto 1650 m. Amsterdame, vaizduoja kelių pakopų raketas, raketų bateriją, Semenavičiaus išrastas stabilizatorius ir t. t.

Šiame žurnalo numeryje išspausdintas A. Griškos straipsnis apie V. Lenino veikalą "Materializmas ir empiriokriticizmas", J. Kaulaikio — apie Mariją ir Pjerą Kiuri, inžinieriaus J. Žilionio — apie žemės gelmių energiją, M. Beconio — apie tolimąją Kamčiatką. Įdomūs ir kiti straipsniai: J. Jurginio — "Architektūra ir epocha", A. Pušakitytės — "Iš Vilniaus bernardinų kronikų", Tarybų Sąjungos Didvyrio V. Bernotėno — "Amžinai gyvi", J. Ragauskio — "Kaip aš nustojau tikėti".

Žurnale skaitytojai supažindinami su naujomis knygomis, yra platus mokslo ir technikos naujienų bei įvairenybių skyriai.

KLAIPĖDOS UOSTE

Šiais metais prekyba su Vakarų šalimis per Klaipėdos uostą padidės palyginti su 1958 metais beveik pusantro karto. Vien tik vasario ir kovo mėnesiais čia buvo atplaukę apie 50 užsienio laivų.

Neseniai Danijos dizelinis elektrolaivis "Mille Heering" pristatė čia iš Kanados 1,000

Tarybų Lietuvoje yra senų revoliucionierių choras. Jis yra Panevėžyje, vadovaujamas muziko Mykolo Karkos, 1917-18 metų revoliucinio judėjimo dalyvio. Visi choro nariai yra arba 1905 metų revoliucijos dalyviai arba 1917-18 metų revoliucijos dalyviai. Jų tarpe yra ir 76 metų amžiaus gydytojas Antanas Didžiulis. Nuotraukoje matote tris to choro narius, kurių priešakyje yra Antanas Didžiulis. Senas amžius netrukdo jiems užtraukti: "Drąsiai, draugai, koja kojoni".

Paminklas Narsiems Komjaunuoliams

PANEVĖŽYS. — Naujamiesčio kapinėse atidengtas paminklas keturiems komjaunuoliams, žuvusiems nuo buržuazinių nacionalistų rankos.

Mitinge kalbėjo Naujamiesčio vidurinės mokyklos komjaunimo organizacijos sekretorė V. Pušnytė. Ji pasakojo, kaip 1941 metais, tonų lakštinio valcuoto plieno.

Visi laivai uoste pakraunami ir iškraunami greitiniu metodu.

pirmomis karo dienomis, Naujamiesčio komjaunuoliai Juozas Kareckas, Juozas Nevidomskis, Jankis Nurbas ir Julius Katolnikas, vykdydami jiems pavestą uždavinį, provokatoriaus buvo išduoti ir Upytės miške žiauriai buržuazinių nacionalistų nukankinti.

Mitinge taip pat kalbėjo Marytės Melnikaitės vardo kolūkių pirmininkas TSRS Aukščiausiosios Tarybos deputatas P. Bučinskas, rajono vykdomojo komiteto pirmininkas A. Baltaitis, senas revoliucionierius J. Aižinas ir kiti.

Paminklo granite įrašyti žodžiai: "Amžina šlovė naujamiesčiams komjaunuoliams J. Kareckui, J. Nevidomskui, J. Nurbui, J. Katolnikui, žuvusiems už Tarybų valdžią".

Nuo Panevėžio rajono darbo žmonių".

Jubiliejinė Paroda

Vilniaus kraštotyros muziejuje eksponuojama paroda, pasakojanti apie ekspedicionius darbus, kuriuos atliko Lietuvos TSR Mokslų akademijos Istorijos institutas ir istorijos - etnografijos muziejus per pastaruosius dešimt metų.

Šiuo metu istorijos - etnografijos muziejaus fonduose yra apie 40,000 archeologinių ir maždaug 15,000 etnografinių eksponatų. Parodoje pavyko parodyti tik dalį šios gausios medžiagos.

Įdomūs eksponatai pateikti parodos archeologijos skyriuje, kur demonstruojami radiniai, liečiantys III-II tūkstantmečius prieš mūsų erą. Jie buvo surasti Palangoje, Žaliojoje, Kurmaičiuose, Prišmančiuose ir t. t. Čia galima pamatyti mamuto griaučius (XII-IX tūkstantmečiai prieš mūsų erą), surastus Vilniuje, Antkalnyje, keramiką ir koles, liečian-

Keleivių Patogumui

ŠIAULIAI. — Miesto autobusų atidarė naują autobusų susisiekimo liniją maršrutu Šiauliai - Kelmė - Šiluva - Kelmė - Kražiai - Šiauliai.

Kiekvieną dieną šiuo ruožu kursuoja po du autobusus. Gegužės mėnesio pradžioje pradėjo veikti sezoninė linija Šiauliai - Palanga per Telšius. Nuo gegužės mėnesio vidurio autobusai pradės kursuoti į Pakruojų per Radviliškį, į Uteną, Kėdainius, Šilalę, žiediniu maršrutu Šiauliai - Tytuvėnai - Radviliškis - Šiauliai bei kitais maršrutais. Pirmaisiais septynmečio metais autoškis aptarnaus keleivius daugiau kaip 40-yje linijose, jungiančiuose dešimtis mūsų respublikos rajonų centrų ir brolių respublikų miestų.

Autoškio autobusų parkas kasmet papildomas naujomis mašinomis. Šiemet gauti trys naujausios konstrukcijos autobusai. Per metus jų skaičius padidės iki 20.

Kaleivių patogumui autoškis šiemet pastatė ir atidavė naują autobusų stotį Užventyje. Stoties pastate yra erdvi laukiamoji salė, bilietų kasos, bagažo saugojimo kamera. Tokios stotys neužilgo pradės dirbti Kryžkalnyje, Kelmėje, Šiauliuose.

čius Renesanso epochą (XVI a.), su Zigmanto I Senojo ir Zigmanto Augusto herbais. Parodos vitrinose saugoma keletas lobų, iš kurių įdomiausias — Daugų rajono Alovės lobis. Jis datuotas XIV-XV amžiais, ir jame yra pirmieji lietuviški Vytauto pinigai, taip pat Pragos XIV amžiaus skatikai.

Lankytojų dėmesį patraukia parodos etnografijos skyriaus eksponatai. Jie pasakoja apie XVII-XX amžių Lietuvos materialinę kultūrą ir buitį.

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas ir Pavaduotojai

Vladas Niunka
LTSR Aukščiausiosios
Tarybos Pirmininkas

L. Diržinskaitė-Piliūsenko
LTSR Aukščiausiosios
Tarybos Pirmininko
pavaduotojas

Kostas Korsakas
LTSR Aukščiausiosios
Tarybos Pirmininko
pavaduotojas

Kazys Macevičius
LTSR Aukščiausiosios
Tarybos Pirmininko
pavaduotojas

Aldona Milkevičienė
LTSR Aukščiausiosios
Tarybos Pirmininko
pavaduotojas

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas: EMpire 6-4358

KABINĖJASI PRIE SILPNESNIŲ

Toronto mieste ir jo priemiesčiuose pastaruju laikų pristatė labai daug didelių apartamentų. Jie gana patogūs gyventi. Labai gražūs. Bet už juos plėšia tiesiog nežmoniškai. Daug kam neįmanoma tuose apartamentuose gyventi. Jie griebiasi pirkti kokius nors namelius, kad nereikėtų visą gyvenimą pelnus krauti kitiems, o dėl savęs nesutaupyti nieko. Jaunos šeimos, susilaukusios mažų vaikų, taipgi ne tik neišgalėtų gyventi apartamentuose, bet daug kur visai nepriimamos. Joms nenorint tenka ieškoti kokių nors namų. Kiti, artėdami prie senatvės, ieško kiek didesnių namų, kad būtų kokių nors įplaukų ir nereikėtų badauti.

Aišku, be didesnių įmokėjimų užpirkus kad ir mažą namuką, sunku išsimokėti. Už tai žmonės ruošia butus sklepuose ir įsileidžia gyventojus, kad būtų lengviau išsimokėti. Kiti, užpirkę taip vadinamus duplexus, taipgi ruošiasi sklepuose butus, nes reikia mokėti labai didelius pinigus vien procentais. Tik tokiu susikimšimu žmonės pajėgia išsiversti. Tiesa, pasitaikė gal vienas kitas su pasipelnymo tikslu, bet tokių nedaug. Tokie namai nėra pelno šaltinis.

Tokie tai namai pastaraisiais keliais metais ir kliūva miesto ponams. Jie kabinėjasi prie tų silpnesnių, priima įstatymus, draudžiančius taip vadinamuose vienos šeimos namuose laikyti nuomininkus. Jie draudžia ruošti butus sklepuose, nors jie būna neblogesni, kaip ir kiti. Tie ponai visai nenori atsiminti, kad yra lūšnių, kur žmogui negalima gyventi. Yra žmonių, kurie gyvena tiesiog griuvėsiuose, bet jie neverkia, kad tiems žmonėms yra pavojus. Jie kimba prie tų, kurie nori kaip nors išlaikyti užpirtus namus.

Reikia dar pasakyti, kad tie taip vadinami skėpiniai butai suteikia daugeliui neturtingų žmonių prieinamus butus. Kitaip jie negalėtų išsiversti. Ir jie daug geriau jaučiasi tuose skėpinuose butuose, negu lūšnose, kad ir virš žemės. Nes naujuose namuose gražu ir švaru ir sklepe. Dažnai būna visi patogumai, kokių tik reikia.

Kabinėjimasis prie tokių namų savininkų yra aiškios pastangos ginti turtingųjų interesus. Jie gina tuos, kuriems, aišku, nėra reikalo įsileisti nuomininkus ar budavoti butus sklepuose. Jie gina interesus didžiųjų apartamentų, kurie lupa paskutinį centą iš žmogaus.

PASLAPTIS ISKYLA

Po karo buvo dažnai girdimi nusiskundimai, kad sunku gauti laišką ar knygą iš anos pusės "geležinės užuolaidos". Aišku, reacionieriams buvo proga šaukti, kad bolševikai varžo žmonėms susisiekti su saviškiais užsienyje. Bet štai dabar paaiškėjo, kad JAV paštas yra konfiskavęs milijonus visokių siuntinių iš anos pusės. Nereikėtų stebėtis, kad tas pats buvo daroma ir Kanadoj ir kitur.

Darosi juokinga. Rėkdavo, kad bolševikų cenzūra nepraleidžia, o patys tą cenzūrą vykdė visu itūžimu. Tokios veidmainystės iki to laiko tur būt nebuvo. Melavo savo šalies žmonėms per akis.

Dabartiniu laiku, kaip atrodo, Kanados autoritetai mažai trukdo ryšiams su anos pusės žmonėmis. Daug kas gauna laiškus reguliariai. Gaunamos ir knygos ir kiti siuntiniai. Už tai reikia pagirti mūsų šalies autoritetus.

TRUMPAREGIAI

Toronto prielaukos komisija 1950 metais pardavė privatiškai dujų kompanijai žemės plotą už \$800,000. Dabar ta pati komisija nori atpirkti tą plotą, bet kompanija jau nori \$6,000,000. Jei ir negaus tiek, tačiau komisija nebėnupirks tos žemės už tiek, kiek ji gavo parduodama.

Ir kam tai komisijai reikėjo parduoti tą žemę? Jei pirkėjai žinojo, kad ji greitai laiku pabrangs, tai kodėl komisijos nariai negalėjo žinoti?

Dėl valdininkų trumparegystės daug kur visuomenė būna išnaudojama privatiškų vertelgų.

Kas Naujo Pasaulyje

Buvusio JAV valstybės sekretoriaus J. F. Dulleso laidotuvsė dalyvavo daugelio šalių aukšti pareigūnai. Dalyvavo ir Tarybų Sąjungos užsienio reikalų ministras A. Gromyko. Tuomi buvo ne tik pripažintas velionis buvus žymiu žmogum, bet ir parodytas tarptautinis draugiškumas. Užsienio svečiai, savo dalyvavimu Dulleso laidotuvsė, išreiškė savo simpatiją visai JAV tautai.

Tas, žinoma, nereikia užgyrimą Dulleso ar JAV politikos.

Iš savo pusės, prezidentas Eisenhoweras suruošė priėmimą užsienio svečių. Sakoma, kad tarp kitko buvo ir pasitarimas tarp prezidento Eisenhowero ir eilės šalių užsienio reikalų ministrų.

Išvada darosi, kad tarptautiniai santykiai švelnėja. Gal tas padės ir Berlyno ir kitas problemas bent kiek sutvarkyti.

Tarybų Sąjungos premjeras N. Chruščiovas, kalbėdamas Albanijoje, išsitarė, kad Tarybų Sąjunga raketinių sviedinių bazes steigs Albanijoje, jeigu Vakarai steigs savo sviedinių bazes Graikijoje ir Italijoje.

Aišku, nereikėtų visai ir stebėtis tuomi. Jeigu viena pusė atkreipia savo ginklą, tai į tą kreipti savo ginklą yra verčiama ir kita pusė. Tai toks ginklavimosi dėsnis. Dantis už dantį.

Tos šalys, kurios įsileidžia

svetimas jėgas su tokiais ginklais, stato į pavojų savo ateitį. Jeigu kiltų karas, tai joms tektų nukentėti. Galimas daiktas, kad daugelis jų būtų visai išnaikintos.

Pietų Afrikos vyriausybė, norėdama sumažinti spalvotųjų opoziciją jos politikai, siekiančiai atkirti baltuosius nuo spalvotųjų, suteikė Transkėjiaus teritorijai Cape provincijoje šokią tokią savi-valdą vietiniuose reikaluose.

Teritorijos autoritetas perduodamas negrams. Jie valdysis patys. Baltieji parlamento nariai, atstovaujant teritoriją, bus likviduoti, kada jų laikas užsibaigs. Iš tos teritorijos atstovų parlamente nebus.

Numatoma tokias vietinių teritorijas sudaryti eilę vietų.

Opozicinė Jungtinė Partija kritikuoja tokią valdžios politiką. Ji sako, kad nebūvo visai atsiklausta vietinių nuomonės. Ji taipgi sako, kad tai reiškia padalinimą šalies.

Kanados prekybinis deficitas per pirmus šiu metų 4 mėnesius buvo \$315,200,000. Praėjusiais metais tuo pat metu deficitas buvo \$169,800,000. Kaip matote, šiomet daug didesnis.

Tai rezultatas kitų konkurencijos. Kitos šalys, kaip Japonija, Vakarų Vokietija, Jungtinės Valstijos, ne tik paveržia rinkas kitose šaly-

se, bet ir į pačią Kanadą veržiasi. Tarptautinės rinkos, kur jos nebūtų, vis daugiau ir daugiau varžovų turi.

Nežiūrint to, kainos ne puola. Ekonomistai stebisi, kaip tai yra, kad depresijos metu infliacija auga.

Laosoj įvyko perversmas. Ginkluoti amerikiečių ginklais ir naudodami amerikiečių parašytus, Laosos karaliskieji kareiviai užgrobė teritorijas, kur laikėsi opoziciniai partizanai.

Opozicija buvo susitarus su valdžia ir prasidėjo partizanų pasidavimas, bet tuoj paaiškėjo, kad valdžia elgiasi apgavimai. Tada likusieji partizanai atsakė pasiduoti. Bet jau buvo per vėlu.

Opozicijai vadovavo princas Vong ir kiti lyderiai, kuriuos vyriausybė padėjo po naminiu areštu.

Laos yra viena iš Indokinijos valstybių.

Afrikos žmonių sambrudis kelia rūpestį ir belgams, kurie valdo didelius plotus Afrikoje. Jie priversti šį tą daryti, kad išvengus didelių nemalonumų.

Sakoma, kad Belgija yra nusisprendusi kada nors suteikti Belgų Kongui nepriklausomybę. Pasiuntė parlamentarinę grupę ištyrimui, ką reiktų padaryti su Uranda-Urundi teritorija, kuri užima 29,000 ketvirtainių mylių su 5,000,000 gyventojų, kurių tarpe baltųjų vos 10,000.

Glasgow, Škotijoje, pagamintas aparatas, kuris vietoj rentgeno spindulių naudoja ultrasoniškas bangas tyrimui neščių moterų.

Aparato išradėjas mano, kad rentgeno spinduliai gali pakenkti kūdikiui.

Little Rock atžagareiviai buvo užsimoję integracijos šalininkus pašalinti iš mokyklų tarybos, bet išėjo atbulai.

Per balsavimus visi aršieji integracijos priešai buvo sumušti.

Amerikiečiai, pagal prezidento Eisenhowero įsakymą, gegužio 30 dieną meldėsi už taiką pasaulyje. Kitaip sakant, prašė dievo, kad saugotų taiką.

Atrodo juokinga. Išėina, kad patys amerikiečiai negali išvengti karo be dievo talcos. Kita, juk dievas pats turėtų matyti, kad negalima prileisti, kad karai įvyktų.

Čia Mano Žemė

Jonas Jakštas

Tai lygumėlės, tai kalnai,
Susnūdę pušys tylą saugo —
Čia mano žemė, čia namai,
Čia aš gimiau ir čia užaugau.

Jurginai apsupti kiemai
Ir žmonės paprasti, nuoširdūs —
Čia mano žemė, čia namai,
Čia visos artimos man širdys.

Šunelis amčioja kimiai,
Sugirgsi žąsys palei kluoną —
Čia mano žemė, čia namai,
Čia įpratau uždirbt sau duoną.

Ėriukai šokčioja linksmai
Po želiančių kolūkio lanką —
Čia mano žemė, čia namai,
Čia visko, visko man užtenka.

Ir skendėja kiemų kiemai
Tarp nokstančių javų ir vaisių —
Čia mano žemė, čia namai,
Ir niekur aš iš čia jau neisiu.

Įaugęs dirvon amžinai
Stovėsiu tvirtu girių uosiu —
Čia mano žemė, čia namai,
Ir niekam jų neatiduosi!

Pastabos

“Tėviškės Žiburiuose” idėtas trumpas pranešimas, kad prof. K. Būgos našlė, jau visiškai akla senutė, atsidūrė sunkioje padėtyje, kai jos išlaikytoja, vienintėlė dukterė, susirgo. Prašoma paramos.

Žinoma, tai kiekvienam lietuviui skaudi žinia.

Profesorius K. Būga, kaip kalbininkas-mokslininkas yra didelį įnašą įnešęs lietuvių tautos lobynan. Ir iš tikrųjų, apgailėtina, kad mūsų tautai tokio brangaus žmogaus žmona senatvėje turi ieškoti paramos — aukų.

Aišku, jeigu ji dabar gyventų Lietuvoje, tos sunkios padėties nepatirtų.

Bet štai, “laisvyjame pasaulyje” ji senatvėje turi susidurti su visais kapitalistinio pasaulio žiaurumais.

Tikra gyvenimo tragedija.

Marilyn Mercer, kanadietė žurnalistė, lankydamosi Tarybų Sąjungoje iš Maskvos rašo, kad Tarybų Sąjunga yra visame pasaulyje didžiausia vaikų mylėtojų šalis.

Sitokių šiltų komplimentų už gražų vaikų prižiūrėjimą ir auklėjimą, Tarybų Sąjunga susilaukia labai daug.

Tai ne pirmas ir ne paskutinis toks jai skiriamas komplimentas.

Visi sako, kad niekur kitur pasaulyje nėra jaunoji karta taip rūpestingai ir gražiai prižiūrima ir auklėjama, kaip Tarybų Sąjungoje.

Ak, tiesa, visur vaikai yra mylimi.

Jie yra mylimi ir Jungtinėse Valstijose, ir Kanadoje.

Cia daugelis tėvų iš meilės savo vaikams apjuosia juos kaubojišku diržu su iš abiejų šonų kabančiais pištolietais ir paleidžia gatvėn...

Taip sakant, kiekvienoje šalyje mylima savotiškai...

Mums, lietuviams, džiugu, kad ir mūsų gimtinėje Lietuvoje, vaikų meilė ir jaunimo auklėjimas yra lygiame laipsnyje, kaip ir visoje Tarybų Sąjungoje.

Apie tą byloja kiekviena žinia, kiekvienas pranešimas, gaunamas iš Lietuvos.

Apie tą taipgi labai aiškiai byloja ir gaunamos knygos, kurios yra išleidžiamos Lietuvoje vaikams ir jaunimui. Jos taip rūpestingai yra paruoštos ir papuoštos visokiais spalvotais vaizdeliais! O ir turinys negali būti geriau parinktas.

Aišku, tokias knygas skaičiuojamas, jaunimas pamilsta

Dean Hughes, The Craigs of Brairwood Farm kūrėjas, žiūri į “kalną” rankraščių, kuriuos jis parašė kurdamas tą pasakojimą dėl radio. Gegužio 1 dieną sukako 20 metų, kaip eina ant radio Craig šeima.

Ką Kiti Rašo

Jau laikas išsiblaivyti

Tūlas J. Snarys tautininkų “Dirvoje” jau atviriau kalba apie tuščias saviškių svajones gražinti Lietuvos seną režimą, seną santvarką. Jis sako:

“Kas gali mums geriau padėti, jei ne Roma? Esame maži, prisiglaudę svetimos valstybės, mūsų veikimo galimybės labai apribotos. Roma gi turi visokių priemonių ir autoritetą. Ar kada girdėjom iš Romos plačiau ir aiškiau nuskambantį pasaulį Lietuvos vardą?.. Tariamasi mūsų tautai rodomas Romos ypatingas palankumas ir simpatijos yra tik mitas”.

Ir Roma ne taip galinga, kaip Snarys mano. Jei Roma galėtų, ji veikiau gelbėtų Lenkijos klerikalus. Lenkija su 27,000,000 gyventojų Romai būtų labai naudinga turėti savo įtakoje, bet ir ten Roma nieko daryti negali.

Lietuvos klerikalai ir Romai mažai apeina.

Snarys toliau sako:

“Kad esam tikrai naivūs, tai tikra teisybė. Betgi tokie mūsų lūkesčiai kyla iš tikėjimo žmoniškumu, jie yra mūsų katalikiško auklėjimo

savo kalbą ir auklėjasi kultūringai.

Pasakysiu daugiau. Tos knygos ir čia yra gaudomos. Lietuviai tėvai, kurie stengiasi savo vaikams įdiegti gimtosios kalbos meilę, mielai tas knygas perka, kur tik jų atranda.

Žinoma, tai puiku.

Tačiau, jei jie parašytų Lietuvon ir paprašytų, tai tų puikių knygų savo vaikams gautų dar daugiau.

Apsukresni taip ir daro. Z. Janauskas

padariniai...

“Naivūs buvom, kai laukėm, kad vakariečiai mus užsistos ir bolševikų neleis į mūsų kraštą, kai, karui baigiantis, jų armija slinko prie Lietuvos sienų; arba kad, žygiuojant per mūsų žemę bolševikų kariuomenei, jos priešaky Amerikos Raud.

Kryžiaus sunkvežimiai dalins medikamentus ir maistą. Naivūs buvome, save ramindami, kad Klaipėdoj mums į pagalbą išsikels vakariečių kariuomenės daliniai. Naivūs pagaliau, kai, bėgdami iš Lietuvos, kai kurie, žemėje užkasę savo geresnius daiktus, kiti net savo vaikus palikę (buvo ir tokių!), tikėjosi po trijų savaičių sugrįžti iš Rytprūsių.

Naivūs buvome tardami, kad amerikiečiai, užmetę po atominę bombą ant Hirošimos ir Nagasaki, trečiąją turi paruošę Maskvai, kuriai nuolat grasins, ir Stalinas nedrįs sauvaliauti. Naivūs buvome svaiciodami, kad, kaip arabai iš Palestinos, vokiečiai bus iškraustyti iš Reino krašto, kad pabėgėliai galėtų ten įsikurti “kompaktine mase”.

“Naivūs esame ir dabar manydami, kad visokiuose pobūviuose turime sau prisižadinę patikimų draugų tarp svetimtaučių...”

Kaip matote, jie buvo ir tebėra naivūs be galo ir krašto. Reikia pridėti: naivūs yra tie, kurie aukoja pinigų neva Lietuvos “laisvinimui” ir klastingi, apgaulingi yra tie, kurie renka iš naiviųjų pinigų po priedangą Lietuvos laisvinimo, bet patys tuo naudojami.

Jau laikas prasiblaivyti, pažvelgti tikrovėn ir keisti atsinešimą link Lietuvos.

Tarybinė santvarka Lietuvoje pasiliks. Lietuvos žmonės ją labai patenkinti ir

neleistų užkarti jiems bent kurį buvusių senų režimą, arba bent kokį jiems panašų režimą.

Užmezgę ryšius su Lietuva išveivijoje gyvenanti galėtų naudotis naujais meniniais, kultūriniais, moksliniais atsiekimais Lietuvoje.

Mes gauname daugybę gerų, mokslinių knygų; gauname daug naujų meninių kūrinių; mes naudojamesi daug kuo iš Lietuvos gautu.

Kitos srovės irgi galėtų naudotis, jei atkeistų savo paiką, naivų atsinešimą, jei nusikratytų tuščių svajonių, kad jie kada nors sugrąžins, užkars Lietuvai žuvusį režimą.

Pati istorija rodo, kad kas žlugo, jau negrįžo. Kas atgyveno savo laikus žlugo ant visados.

Beje, Snarys parodo kokių žmonių tarpe esama: palikę vaikus bėgo savo kailį gelbėdami. Visi dori žmonės, net ir gyvuliai ir paukščiai, dažnai aukoja gyvasting gelbėdami savo vaikus, o šie dideli “tėvynės mylėtojai” net savo vaikų nemylėjo užtekčiai, kad gelbėti juos.

Manymas, kad jie greit sugrįš nepateisina jų to elgesio. Taip manydami jie galėjo pasilikti Lietuvoje ir laukti kol naciai sugrįš ir juos gelbės.

— Vilnis

Vakarų civilizacija

Neseniai spauda pranešė, kad Filipinuose laukiniai nukapėjo trim baltveidėm mergaitėm galvas. Ten pat paaiškinama:

Tų laukinių paprotis yra, pristatyti baltveidžio žmogaus galvą, kad gauti iš tėvų nuotaką. O kadangi tarpe laukinių šiuo metų laiku daugiausia tuokiamasi, tai nei vieno baltveidžio galva nesaugi.

Filipinus mes “civilizavom” nuo 1899 m. Pirmiau juos “civilizavo” katalikiškoji Ispanija.

Kitas “laisvo pasaulio civilizacijos” pavyzdys:

Dalį Papua salos, Naująją Gvinėją, anglai “civilizuoja” virš šimtas metų. Sala randasi netoli Australijos ir okupantam labai pelninga gamtos resursais.

Anądien būrys Papua laukinių užpuolė Matuari kaimą, pasigavo kaimo policistą, papiovė ir išsikepė ten pat vietoje suvalgė.

Patys Anglijos darbiečiai pripažįsta, kad anglam pasisekė “sucivilizuoti” vietinius papuečius tik industrijos centruose. Niekam negalvoje kas dedasi toliau nuo aliejaus šaltinių ar mineralinių rūdų kasyklų.

— L. Jonikas

Dar nesurasti

Budrioji ir apdairioji mūsų šalies federalinė slapto-

ŠYPSENAS

Valgyk lupynes

“Virš visko”, tarė gydytojas ligoniui, “jūs turite valgyti daugiau įvairių vaisių, ypatingai jų lupynių, kadangi lupynės turi daug vitaminių. Kokius vaisius jūs mėgstate?”

“Kokuso riešutus”, atsakė ligonis.

Nebūtų taip bloga

Mokytoja turėjo daug bėdos su Jonuku, kuriam labai sunku buvo atėmimo problema spręsti.

“Daleiskime, Jonuk, kad tu netektum keturių pirštų. Tu turi 10 pirštų. Ką tu tuomet turėtum?”

“Nebūtų piano pamokų”, atsakė vaikas.

Vis tas tikėjimas

“Tai tu vėl čia”, tarė teisėjas. “Ir už ką?”

“Už savo tvirtą tikėjimą”, atsakė teisiamasis.

“Ir kas gi per tikėjimas tavo?”

“Tikėjau, kad policininkas bus jau nuėjęs”.

ji policija (FBI) dar vis nesurado ir nesugavo Mack Charles Parkerio linčiuotojų!

Kaip žinia, Mack Charles Parker, negras, prieš keletą savaičių buvo gaujos išplėstas iš kalėjimo, Mississippi valstijoje, kaž kur išvežtas ir nužudytas. Parkeris kalėjime laukė teismo už tai, būk jis, girdi, išprievartavęs ar žadėjęs išprievartauti, kaž kokią baltą moteriškę. Vėliau paaiškėjo, kad jis tos moters visai nepalietė: ta rasistė tyčia įskundė Parkerį. Užtenka to, kad Parkeriui grūmojo mirties bausmė, nes ji būtų teisė baltųjų džiūrė, o baltieji rasistai Mississippi valstijoje žino, kaip susidoroti su negru!

Bet viskas buvo paruošta Parkerio gynimui. Buvo pasamdyti advokatai, buvo liudininkai, kurie būtų parodę teisme jo nekaltumą. Tai gerai žinojo linčininkai, galvažudžiai. Na, ir jie, matant kitiems kaliniams, pagrobė Parkerį iš kalėjimo ir jį išsivežė į miškus nužudė.

Tai didelė Amerikai gėda! FBI agentai, kurie sako, si galį sugauti kiekvieną piktadarį, jau kelinta savaitę ieško Parkerio linčininkų, na, ir nesuranda.

Tuo pačiu kartu kai kurie Mississippi valstijos baltieji jau pradeda rėkti. Sako, FBI betyrinėdami, beklaušinėdami apie Parkerį mus iš proto varo!

Reikia dėti visas pastangas Parkerio linčiuotojus sugauti ir juos atitinkamai nubausti! — Laisvė

Mokslo Klausimais

J. Pipinys

Biologijos mokslų kandidatas

AR YRA TIKSLINGUMAS GYVOJOJE GAMTOJE

Viename Žemės rutulyje mokslininkai dabar priskaito apie 300 tūkstančių augalų ir beveik pusantro milijono gyvūnų rūšių. Tiek augalai, tiek ir gyvūnai aptinkami nuo karštųjų tropikų iki pat ledo sukaustytų pofiarinių sričių. Gyvybe trykštanti ne tik didžiulės atogrąžų girios ir Afrikos savanos, bet ją rasime ir auštuose kalnuose bei saulės išdeginuose dykumose, kur gyventi sąlygos yra itin sunkios. Netgi didžiausios Ramiojo vandenyno gelmės yra įvairių gyvūnų gyvenamos.

Nepaprastas gyvybės formų įvairumas nuo seno stebina žmones. Įvairūs gyvūnai bei augalai vieni nuo kitų skiriasi spalvomis, kūno sandara, gyvenimo būdu ne mažiau sau, o dėl to, kad jiems tenka gyventi kartais labai skirtingose aplinkos sąlygose, maitintis ne tuo pačiu maistu, susidurti su skirtingais priešais ir t. t. Taigi kiekviena gyvūno ar augalo rūšis atitinkamais požymiais prie gyvenamosios aplinkos sąlygų yra tobulai prisitaikiusi. Kiekvienas organizmas sudarytas labai tikslingai.

Kas gi yra to tikslingumo, gyvojoje gamtoje kūrėjas? Įvairiais žmonių istorijos laikais, priklausomai nuo mokslinių žinių lygio, į šį klausimą būdavo atsakoma įvairiai. Gyvūnų bei augalų kūno sandaros tikslingume būdavo įžiūrėta dievo kaip visos gyvybės kūrėjo išminties įrodymas. Bet tai idealistinė pažiūra. Ji būdinga praeičiai, kai žmonės dar nemokėjo suprasti gamtoje vykstančių procesų ir įvertinti tarp jų esančių tarpusavio ryšių. Tikslingumo atsiradimo problemą dabartinis mokslas pilnai išaiškino. Ne tik išaiškino. Mokslas, išaiškindamas tikslingumo gyvojoje gamtoje atsiradimo priežastis, duoda galimumą žmogui jo kasdieninėje veikloje kurti naujas, tobulesnes augalų bei gyvūnų formas, kurios jo poreikius geriau patenkintų.

Štai keli tikslingumo gamtoje pavyzdžiai.

Tiek gyvūnai, tiek ir augalai kartais turi nuostabių prisitaikymų prie tos aplinkos, kurioje jie gyvena. Pavyzdžiui, žinduoliai. Nepaisant jų didelio anatominio panašumo, įvairios žinduolių rūšys gyvena labai skirtingomis sąlygomis. Sunku būtų įsivaizduoti voverę kitur, kaip miške; kopinėti po medžius ji savo laibais pirštais

ir smailiais nagais bei gauruota uodega yra puikiai prisitaikiusi. Tropikų miškuose yra daug nuostabių kopinėtojų (beždžionės, tinginiai, kai kurie sterbliniai), kurių atitinkamos kūno dalys yra dar ryškiau pakitėjusios negu voverių. Visiškai kita linkme yra pakitėjęs rausio kurnio kūnas ir galūnės, dar kitaip atrodo atvirų landšaftų geri bėgiotojai — laukiniai arkliai, žirafos, antilopės, arba glaudžiai su vandenimis susigyvenę ūdra, ruoniai, banginiai.

Apie visus šiuos gyvūnus galima teigti, kad jų kūno forma, organų funkcionavimas, instinktai yra labai tikslingi, bet tik tų aplinkos sąlygų atžvilgiu, kuriose gyvūnams pastoviai tenka gyventi. Taigi organinio pasaulio tikslingumai negali būti abstraktūs, jie visada yra konkretūs, susiję su tam tikra aplinka.

O jei toji aplinka nėra pastovi, nuolat keičiasi, kaipgi tada su organizmų prisitaikymais? Pasirodo, kad organizmai ir prie tokios aplinkos prisitaiko ir tuo būdu įrodo savo plastiškumą.

Mūsų lapuotieji medžiai rudenį numeta lapus. Tai tikslingas prisitaikymas prie klimato sąlygų. Žiemą, kada dirva įšąla ir vandens cirkuliacija augalo audiniuose sulėtėja, gresia didelis pavojus medžiams išdžiūti. Numesdami lapus, medžiai milžiniškai sumažina savo paviršių ir tuo išdžiūvimo pavojaus išvengia. Tropikų medžiai auga kitokiame klimate, todėl jie panašūs sezoninio prisitaikymo neturi, jie amžinai žaliuoja.

Tas pat ir gyvūnų pasaulyje. Mūsų krašto laukiniai žvėrys žiemai pasidengia tankiu kailiu, gerai atsipeni. Visa tai yra tikslingi prisitaikymai sutikti žiemos šalčius ir priverstinį badavimą. Ypač šie bruožai ryškūs tolimoje šiaurėje. Kad lengviau būtų atsispirti prieš nepalankias žiemos sąlyvas, daugelis smulkių žinduolių, kaip ežys, barsukas, šikšnosparniai, artėjant šalčiams, ieško slėptuvių ir įminga, o dauguma paukščių, būdami pajėgūs lakūnai, toli išskrenda į šiltesnius kraštus.

Labai įdomūs ir nuostabiai tikslingi būna gyvūnų tarpusavio prisitaikymai, atsižvelgiant į reikalavimą "kad svetimos akys nepastebėtų". Tas ir suprantama, nes grobuoniui naudinga nepastebėti tam prieiti prie savo aukos, o aukai tiek pat svarbu iš-

vengti grobuonio užpuolimo. Iš čia kilusios įvairios, kartais labai įmantrios maskavimosi priemonės.

Maskuotis galima įvairiai, Kiškio, kurapkos, driužų spalva maža tesiskiria nuo spalvų tos aplinkos, kurioje šie gyvūnai gyvena. Gulintis kiškis arba tupintis lizde paukštis dažnai yra pastebimi tik tada, kai pakyla tiesiog iš po kojų. Mūsų pempė taiso savo lizdą tarp tokių augalų, kurių fone jos kiaušiniai yra vos tepatstebimi.

Nuostabių apsauginės spalvos pavyzdžių pateikia vabzdžiai. Tie, kurie minta žaliais lapais ir gyvena ant jų, dažnai būna irgi žali, o gyvenantieji ant medžių žievės būna panašūs į žievę.

Kai kurie vabzdžiai turi vadinamąją išpėjimąją spalvą, kuri būdinga daugeliui needamų vabzdžių, būtent: boružėms, vapsvoms, kamalnėms, nuodingosioms peteliškėms. Šie vabzdžiai turi nuodingą nemalonaus skonio

kraują arba geluonį ir jų ryški spalva "ispėja" paukščius, kad vabzdys netinkamas maistui. Todėl kai kurie kiti vabzdžiai savo spalva ir forma pamėgdžioja juos ir tokiu būdu išvengia sunaikinimo.

Šis organizmų vienas kito pamėgdžiojimo reiškinys vadinamas mimikrija. Jis gana dažnai pasitaiko gyvūnų bei augalų tarpe. Ypač jis būdingas vabzdžiams. Labai įdomus mimikrijos pavyzdys yra viena tropikinė žiogų rūšis, kuri gyvena tarp lapų, ir savo spalva bei forma juos primena, todėl daugelis priešų to vabzdžio nepastebi ir nesunaikina.

Panašių pavyzdžių galima rasti ir Lietuvoje. Mūsų sodų kenkėjo žiemsprindžio vikšrai savo spalva ir forma primena sausą obelį arba kriaušės šakutę. Todėl paukščiai jį sunkokai pastebi, palieka nesunaikintą, ir šis kenkėjas daro nemažą žalą sodams.

(Bus daugiau)

Griūva Kortų Namelis

Reakcinių lietuvių emigrantų veikloje visą laiką ryškūs politinio išdidumo bruožai. Norėdami pridengti nykią emigrantiškos dalios menkystę, jie bando įtikinti save ir kitus, kad jų klajokliška buitį turinti kažin kokią "didelę visos tautos likimui ir ateičiai" prasmę. Kokių tik "teorijų" ir frazių šia tema nebuvo naudota emigracijos "didybei" iškelti! Čia "tautos elito" kliejimai, "tautos valios bei suverenumo reikimo pretenzijos", "veiksmų" žaidimas "vyriausybėmis" ir kitokie panašūs svačiojimai.

Tarp daugelio emigrantų

nių "valstybingumo" svačiojimų žymią vietą užėmė vadinamas "Lietuvos suverenumo tęstinumo išlaikymas" Pasinaudoję ta nereikšminga aplinkybe, kad Vašingtone bei Vatikane nebuvo kluodoma buvusiems buržuazinės Lietuvos diplomatams žaisti "pripažinimo" ir "nepripažinimo" sąvokomis, buržuaziniai politikai dėjo pastangų "juridškai pagrįsti" jų varomą savo Tėvynės ir tautos purvinimo darbą. "Žiūrėkite, — buvo teigiama, — mes juk turime visus suverenumo elementus: vadovaujančius veiksmus, tarp savęs besiriejiančias partijas, ir, pa-

galiau, svetimųjų pripažintus diplomatinis atstovus".

Nors ir labai gražūs bei mieli tie muilo burbulėliai, bet net vaikai žino, kad jie greit sprogs. Netenka abejoti, kad eiliniam emigrantui, dėl hitlerinės okupacijos prievartos ar buržuazinių politikantų suklaudinimo atsidūrusiam už Tėvynės ribų, bet širdyje išlaikiusiam meilę ir nostalgiją savajam kraštui bei tautai, jau seniai įgriso "veiksmų" sapaliojimai "valstybingumo tęstinumu". Pagaliau ir svetimieji suprato, kad žaidimas "akredituotų diplomatų" titulais — tai bereikalingas tuščiažodžiavimas, nesuderinamas su tarptautinės teisės normomis diplomatinio santykių tradicijomis. Tai yra jau paties diplomatinio atstovo profanacija. Ir praeitų metų gale iš Vatikane akredituotų diplomatų sąrašo buvo išbraukti lenkų emigrantinės ir buržuazinės Lietuvos vyriausybės atstovai.

Kaip žinoma, buržuazinės Lietuvos diplomatinio atstovu Vatikane buvo Stasys Girdvainis. Būdamas Protokolo šefu buržuazinės Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje, jis įgudo daryti reveransus kapitalistinių kraštų diplomatų poniutėms, bet kitų diplomatinių mandrybių taip ir neišmoko. Jis gal ir tikėjo, kad jo pavardė diplomatų sąrašė turėjo "valstybinę" reikšmę. Tačiau mes nemanome, kad tiek pat naujus buvo Girdvainio kaimynas "diplomatinis šefas" Lazoraitis. Sunku patikėti, kad tokiomis iliuzijomis rimtai būtų sirgę tokie "ekscelencijos", kaip Sidzikauskas ir vyno bei deivų pirklys Petras Karvelis. Tik jie ir toliau, matyt, dar bandys tęsti žaidimą "valstybingumu", nes tai vienas šaltinių išgyti reikalingų doleriukų, surenkamų mulkinamų tautiečių tarpe ir pažeriamų iš įvairiausių fondų, kurių Vakaruose nemažai pristeigta šmeižtų, šnipinėjimo bei kitokiai ardomajai veiklai prieš socialistinių šalių stovyklą finansuoti.

Žaisti diplomatų titulais ir "valstybingumo" chimeroėmis yra beprasmiška. Apie tai netektų kalbėti. Tačiau negalima užmiršti, kad nusi-bankrutavę politikantai ir buvusieji hitlerinų okupantų koloborantai, įvairiais būdais ir priemonėmis stengdamiesi trukdyti organišką daugumos emigracijos kryptimą protu bei širdimi susijungti su savo tauta ir kraštu, ne tik drabsto purvais Tėvynę, bet ir skleidžia tuščias iliuzijas.

Tačiau kortų namelis griūva. Politikantai jaudinasi ir širsta. Iš po kojų slysta ir tas iliuzorinis pagrindas, kurio reikšmei išpūsti buvo pa-

Kanados Lietuvių Literatūros Draugija

Kviečia jus talkon į apšvietos skleidimo veiklą

Lietuvių Literatūros Draugija per savo gyvaimą yra išleidusi 64 lietuviškas įvairaus turinio knygas. Dalis jų skelbiama L.B. atskirame skelbime. Prašome talkon padėti jas platinti ir prisidėti prie daugiau knygų išleidimo.

Kurie neesate nariais prašome stoti į Kanados Lietuvių Literatūros Draugiją. Kiekvienas narys pasimokėjęs į metus po \$2.15 gauna po naują tais metais išleistą Draugijos knygą ir trimėnesinį žurnalą "Šviesa". Šiuo laikotarpiu stojantieji nauji nariai į K.L.L.D. gauna priedų veltui po vieną knygą iš seniau išleistų ir dabar skelbiamų parduotumui. Prašome pasinaudoti šia proga. Būkite apšvietos kultūrinėje draugijoje nariais.

Norintieji gauti daugiau žinių apie stojimą Draugijon rašykite:

K.L.L.D. Centros Komitetas
P. O. Sta. C. Box 1007, Toronto 3, Ontario

Gyvenimas Eina Pirmyn

N. Aukštuolis

Gyvenimas, kaip yra gerai žinoma, nestovi vietoje. Jei jis nestovėjo vietoje praėityje, tai dabar jis lėkte lekia. Įvyksta didelės pakaitos. Čia nors paviršutiniškai žvilgtelėsime į gyvenimo pirmynžangą.

Pirmas automobilis, pirmas orlaivis yra dar visai neseni reiškiniai. Daug žmonių atsimesna tuos laikus, kada nebuvo orlaivių ir automobilių. Dabar orlaiviai ir automobiliai stumia lauk traukinius ir laivus. Skersai Atlantą orlaiviais keliauja daugiau žmonių, negu laivais.

Orlaiviai ir automobiliai yra tik mažutė dalis gyvenimo pažangoj. Mašinos ir mašinėlės plinta visur kur. Mo-

dėta tiek daug triūso ir pastangu.

Be reikalo politikantai nori kitus įtikinti, kad kokios nors "mirusi siela" galėtų dominti ar jaudinti lietuvių tautą gimtajame krašte. Lietuvių tauta gyvena kūrybinio darbo realiais rūpesčiais, socialistinės statybos darbais, senosios kultūros ir materialinės gerovės ugdyimu ir vystymu, didingų septynmečio planų realizavimu laisvoje nepriklausomoje Tarybinėje Tėvynėje, o ne reakcinės emigracijos tauškalais.

M. Saulytis

TORONTO. — Ontarijos Medikų Asociacijos psichiatrų metiniame susirinkime buvo raportuota, kad po eilės metų tyrinėjimo surasta, jog smegenų cheminė padėtis turi daug bendro su žmogaus proto sveikata.

Tam tikrų chemikalų stoka smegenyse gali išsukti proto sušlubavimą.

Atrodo, kad ateityje bus daugiau kreipiama dėmesys į fizinį smegenų gydymą, siekiant pašalinti proto ligas.

torinės mašinos piauna žolę, maišo pyragus. Ant kiekvieno žingsnio mašinos.

Per eilę metų Jungtinės Valstijos, Britanija, Vokietija ir Francija buvo mašinų gamybos šalimis. Visas kitas pasaulis pirkio iš jų, jeigu ką išgalėjo. Tas kelios valstybės konkuravosi už rinkas, už žalią medžiagą. Ta padėtis labai greitai keičiasi.

Tarybų Sąjunga, užimanti caristinės Rusijos vietą, šiandien vežasi Ameriką. Smarkiai kyla industriniai Kinija. Visa eilė atsilikusių šalių kuria savo industrijas. Kinijoje viena industrinė įrėnė samdo 100,000 darbininkų. Visai neseniai kinai nei nesvajoję apie tai.

Jungtinėse Valstijose, Kanadoje, Britanijoje ir kitose šalyse, kurios iki šiol dominavo visame pasaulyje industriniai, pradeda susirūpinti. O kur mes dėsime savo gaminius? JAV plieno korporacijos, atsikirsdomos darbininkų reikalavimams pakelti algas, rodo į Ivaną. Ivanas darosi konkurentu. Kai kada ir gana garsiai susunkama, kad socialistinis pasaulis paklūpys kapitalizmui ne ginklais, o ekonomine pažanga. Kai kurie fabrikantai šaukia, kad darbininkai turi nusimušti algas, jeigu jie nori matyti savo gaminius parduodant užsienyje. Kitos šalys parduodančios pigiau.

Tai klausimai, su kuriais darbo žmonėms teks susidurti vis dažniau ir dažniau. Darbo žmogus turi permatyti, kur gyvenimas eina ir kas jo laukia.

Tas faktas, kad ir kitos šalys kyla industriniai ir agrikultūriniai, neturėtų bauginti nei vieno darbininko. Reikia atsiminti, kad du trečdaliai pasaulio žmonių gyvena labai skurdžiai, vienuomet pusalkani. Norint

suteikti tiems žmonėms Kanadoje ar Jungtinių Valstijų žmonių gyvenimo standartą, jokių būdu neužteks tų žmonių, kurios šiandien yra, nors jos dirbtų dieną ir naktį. Norint duoti vienam iš šimto kiniečių automobilį, reiktų 6,000,000 automobilių. Indijoje gyvena irgi šimtai milijonų žmonių, bet labai mažai automobilių.

Kol žmogus kenčia nuo nedateklių, tol negalima kalbėti apie pergamybę. Pergamyba atsiranda ne dėl to, kad nėra kam pirkti, bet kad žmonės negali įpirkti. Štai kame pakastas "šuo". Ir už tai atsakomą santvarka.

Žmonės turės surasti būdus, kaip pašalinti tas užtvaras, kurios klūdo gyvenimo pirmynžangai. Jei to nepadarys, tai ir tie, kurie dabar geriau gyvena, susidurs su sunkumais.

Socialistiniame pasaulyje niekas nesiskundžia, kad nėra kur gaminių dėti. Už tai, kad tenai žmonės turi tokią tvarką, kurioje žmonės lengvai išperka tai, ką jie gali pagaminti. Kliūtis sudaro žmogaus pajėgumas gaminti. Tos kliūtys nepašalinamos viena diena, bet jos šalinamos ir gyvenimas kyla. Ir jis kils, kiek tik žmogaus pajėgumas leis.

Nori ar nenori, kapitalistinės šalys bus priverstos pereiti į naują santvarką, jei nenorės visai susmukti. Pirmoj vietoj, jos turės parduoti prekes toms šalims, kurios nori pirkti. Turiu mintyje Kiniją ir kitas šalis. Kitaip žmonės užsidarys. Vėliau, aišku, darbo žmonės turės perimti valdžias į savo rankas, kad pakeitęs santvarką, kuri paseno ir nebeatsako gyvenimo reikalavimams.

Kapitalistų šūkavimai, kad darbai mažėja dėl socialistinių šalių konkurencijos, niekam nieko gera neduos.

Naujos Žemos Kainos!

Geriausia proga! Dabar galima pasiūsti savo giminėms TSRS NAUJĄ ir PAGERINTĄ siuvamą mašiną UŽ MAŽIAU!

Firma

Ukrainska Knyha

persiųs jūsų užsakymą dėl:

Nauja MINERVA 124

Tai puiki mašina dėl plonų ir storų tekstilinių ir vilnonių antklodžių ir t.t.

Kojinė

Tik už \$156.50 (\$2.00 daugiau į Aziją) Apmokamos visos išlaidos, įskaitant muitą, persiuntimą, apdraudą ir t.t.

Nauja (zig-zag)

MINERVA (Lada) 236

Tai universalė vienos ar dviejų adatų mašina, siuvanti tiesiai ar zigzagais. Galima siūti guzikus, šniūrelius, guzikų skyles, išsiuvinėjimus, užtaisant skyles.

Elektra ar koja varoma (reikia nurodyti)

Tik už \$199.75 (\$2.00 daugiau į Aziją) Apmokamos visos išlaidos, įskaitant muitą, persiuntimą, apdraudą ir t.t.

Abi mašinos su gražiai nupolisuotais kabinetais. Prie to: Kiekviena siuvamoji mašina siunčiama su sekančiais priedais už tą pačią kainą:

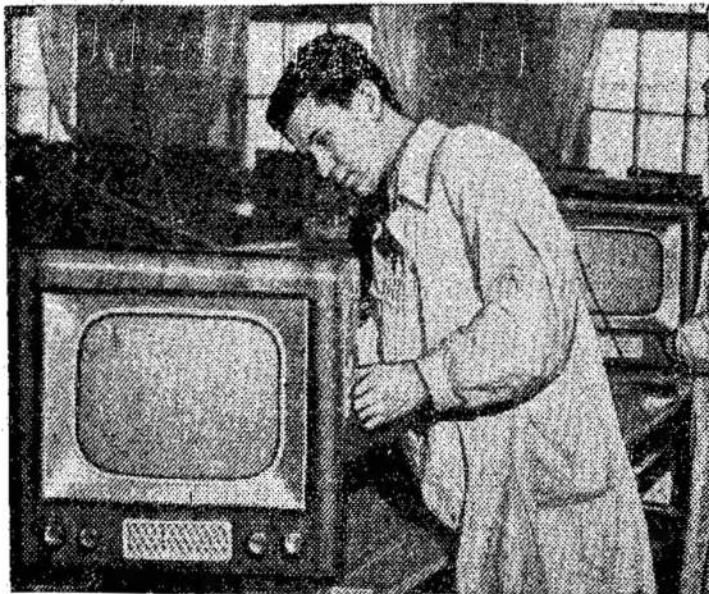
20 įvairių adatų	1 diržo kabutė
1 adaty dėžutė	2 špūliukės siūlų
1 apskritas diržas	1 operavimo instrukcijos
4 špūliukės (bobina)	1 adytojas
1 alyvos leikutė	1 atsiūlėjimo pėda
1 alyvos buteliukas	1 siauras atsiūlėtojas
2 šriūbų suktuvėliai	1 nuleidimo pėda
1 žirkelės	1 siuvinėtojas
1 adatos verikas	1 vadovas (guide)
1 miera	1 adymo žiedas
1 noperskas	1 lemputė (bulb)

Visi Užsakymai Pristatomi nuo 4 iki 8 savaičių Pristatymas Užtikrintas arba Pinigai Gražinami Siųskite užsakymus su mokesčiu:

UKRAINSKA KNYHA
962 Bloor St. West
Toronto, Ontario

Arba kreipkitės asmeniškai į jūsų Ukrainska Knyha skyrius ar atstovus!

Montreal:	3891 St. Lawrence Blvd.	Vancouver:	652 Kingsway
Sudbury:	330 Elgin St., South	Edmonton:	10803 — 95th St.
Hamilton:	1145 King St., East	Winnipeg:	613 Selkirk Ave.
	755 Barton St., East	Toronto:	962 Bloor St., West
Welland:	677 Southworth St.		1162 Dundas St. West
	35 Hellems Ave.		799 A College St.
Port Arthur:	176 Algoma St., South		1615 Dupont St.
London:	789 Dundas St., East		898 Queen St., W.
St. Catharines:	391 St. Paul St.		811 Queen St., W.
Windsor:	1648 Wyandotte St., E.		442 Queen St. W.

Krasnojarsko TV įmonė pradėjo gaminti naujus TV imtuvus. Šiomet bus pagamin-

ta 100,000 tokių imtuvų. Nuotraukoje matote darbininką tikrinant imtuvą.

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

McGill universitetą baigę sekanti lietūviai: Jurkus Rimantas, geologija; Bilevičiūtė Marytė, chemija; Lapinas Kęstutis, inžinerija; Jaugeliūtė Aldona, dantisterija; ir Zienius Reimondas, mokslus su chemijos inžinieriaus ir filosofijos daktaro laipsniais.

Gegužio 24 dieną apšvedė Birutė C. Balsytė su J. E. McKee. Vedybinės ceremonijos šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, o pokilis — Lenkų svetainėje.

Medaus mėnesiui praleisti išvažiavo į Jamaiką.

Vytas ir Širli Skripkai susilaukė dukrelės. Motina ir dukrelė jaučiasi O.K.

Ilgus metus gyvenęs Montreale ir daugeliui montrealiečių gerai žinomas J. Jainskas mirė Windsore, Ont., sulaukęs vos 55 metų amžiaus.

Kanadon atvyko po pirmo pasaulinio karo. Paeina iš Biržų valsčiaus, Pievninkų kaimo.

Paliko sesrį Z. Ambrozevičienę, gyvenančią Rawdon, Que., ir dvi seseris JAV.

Gegužio 17 dieną sukako Montrealui 317 metų. Dabartiniu metu Montreale be priemiesčių yra 1,388,000 žmonių. Priemiesčiuose gyvena sekančiai:

Verdune, 84,248, Ville St. Laurent, 43,955, St. Michel, 39,636, Lachine, 37,911, Montreal North, 33,833, Outremont, 30,939, West-

mount, 29,829, Ville Lasalle, 25,591, Town of Mount Royal, 19,391, Point Aux Trembles, 16,004, Ville St. Pierre, 6,809, Montreal East, 5,682, Montreal West, 5,330 ir Hempstead, 4,387.

1958 metais Kvebeko provincijoje buvo sužeista 100,401 industrijos darbininkas.

W. Vetter, turėdamas banką \$20,000, ėmė pašalpą iš labdarinių organizacijų per 4 metus.

Sugautas, turėjo sumokėti \$7,000 tik nuosimčių.

Pirmas traukinys iš Montrealo į Torontą pradėjo kursuoti 1856 metais.

Kvebeko Hortikultūros Federacijos konvencijoje buvo iškelta, kad didmiesčiuose prieš namų esą medžiai, žolynai ir dekoraciniai medaliai per metus sugeria 16,065 svarus anglies rūkšties ir tokiu būdu apšvarina orą ir apsaugoja gyventojus nuo įvairių plaučių ligų.

Viename Montrealo priemiestyje du berniukai, 11 ir 17 metų, šposus krėsdami vaistinėje užmetė sprogėjančius žaislus ant sprogstamųjų daiktų ir iššaukė eksploziją. To rezultatas buvo tas, kad jie prarado gyvybę.

Kiti du bežaisdami su tokiais sprogimais apsidėgino.

Tėvams reiktų atkreipti atydą į tai ir žiūrėti, kad vaikai nepadarytų žalos sau ir kitiems.

Hotel Dieu ir Ste. Jean d'arc ligoninių virš 1,000 darbininkų išsiderėjo algų pakėlimą \$5.00 į savaitę ir darbo savaitės sutrumpinimą nuo 48 iki 44 valandų. Taipgi ir kitų pagerinimų. Jie priklauso prie CCCL unijos.

Montrealo pieno darbininkai, priklausą prie CCL unijos, reikalauja pakelti algas

10 centų į valandą.

Kvebeko provincijoje bedarbių skaičius sumažėjo 16,000. Bedarbių apdraudą ima dar 251,698.

Kvebeko provincijoje nuo gegužio 9 iki lapkričio 15 negalima eiti ar važiuoti į miškus be specialaus leidimo.

Montrealietis

Ar Vakarų Vokietija išstums D. Britaniją

S. KARPE

Spaudoje šiandien daugiausia vietos pašvenčiama "konfliktui" tarp Jungtinių Valstijų ir Tarybų Sąjungos. Be abejonės, trynimasis tarp kapitalizmo ir socializmo tvirtovių yra pats svarbiausias šiuo laiku. Bet yra ir kitų trynimų, kapitalistinių šalių tarpe.

Įdomiausi tašku kapitalistiniame pasaulyje yra Vakarų Vokietija. Mat Vakarų Vokietija, globojama militaristų ir remiama kapitalu, iškyla viršun kaip militarinė ir ekonominė jėga, sudaranti pavojų kaimyninėms valstybėms.

Tik 14 metų tepraėjo nuo to laiko, kada Hitlerio galia buvo visiškai sutriuškinta ir Vokietija priversta besąlygi-

nai pasiduoti, o Vakarų Vokietija jau siekia vyrauti Vakarų Europoje politiniai ir ekonominiai, kaip ir militariniai. Jos kapitalas ir politinė jėga spraudžiasi į Afriką, Lotynų Ameriką ir Aziją.

1958 metais Vakarų Vokietija pralenkė Didžiąją Britaniją industrine gamyba ir savo gaminių eksportu. Vakarų Vokietija viršijo tikėtai Jungtinės Valstijos, imant kapitalistinį pasaulį atskirai. Pradžioje šių metų Vakarų Vokietijos užsienio valiutos ir aukso rezervai pasiekė \$6,190,000,000. Šioj srityj Vakarų Vokietija atsi- stoji pirma po JAV.

Nereikia, žinoma, įsivaizduoti, kad Vakarų Vokietijos pažanga neturi bėdų. Kaip kitur, taip ir Vakarų Vokietijoje pradėjo reikštis ekonominė depresija. Bet tas yra jau kitas klausimas. Tai bendras visoms valstybėms kapitalizmo kempėj. Skirtumas gal tas, kad Amerikos monopolistai, norėdami atremti komunizmą, labai daug padeda vokiečiams ir tokiu būdu jiems lengviau, negu kitoms Europos valstybėms.

Vakarų Vokietija, iš kitos pusės, nesnaudžia namie. Ji pradėjo tvirtą žygį išstūmimui Didžiosios Britanijos iš Vakarų Europos. Vokiečiai

jau vaidina svarbiausią rolę šešių Vakarų Europos valstybių "bendrų rinkų" organizacijoje. Suteikdama dideles paskolas Francijai, kuri labai silpsta dėl karo Alžirijoje, Vakarų Vokietija padarė Franciją priklausoma nuo Vokietijos. Vakarų Vokietija spaudžia Britaniją, kad ji prisidėtų prie ekonominės Bonnos, Paryžiaus, Romos ašies. Adenaueras, kaip raportuoja New York Times, atvirai kalbąs, kad Britanija nebėra vadovaujanti Europos kontinente. Vokietija užėmusi tą vietą.

Vakarų Vokietija, nors nežymiai, pradeda susikirsti su JAV ir kitais savo sąjungininkais ekonominiuose ir politiniuose klausimuose. Mat vokiečių veržimasis į Pietų Ameriką, Afriką ir Aziją užkliudo JAV ir kitų kapitalistų interesus. Vakarų Vokietija investuoja daugiau kapitalo Lotynų Amerikoje, negu Britanija. Vokiečių eksportas į Vidurrijčius padidėjo nuo 10 milijonų dolerių iki 500 milijonų dolerių.

Vokiečių automobiliai randa plačią dirvą Kanadoje ir Jungtinėse Valstijose.

Vienu žodžiu, Vokietija, su pagalba Amerikos kapitalo, gana trumpu laiku išugalėtos priešininkės tapato žymiu konkurentu savo naujų sąjungininkų tarpe. Ypačiai ji sudaro didelę konkurenciją Britanijai, kuri iki šiol buvo dominuojančiu faktorium Europoje.

Galima numatyti, kad ateityje Vokietijos sąjungininkai susidurs su dar didesne vokiečių konkurencija, ko rezultatas bus politiniai ir kitoki nesutikimai. Amerikiečiai ir kiti turės daug bėdų su jų pačių išaugintu konkurentu.

Nesijuokit

New York Times teigia, kad 75 procentai amerikiečių gerai nežino, kur Berlynas randasi.

Tur būt jie mano, kad kur nors JAV.

Didesnių nusikaltimų Jungtinėse Valstijose pernai buvę 11 procentų daugiau, negu 1957 metais, kuomet tų nusikaltimų skaičius pasiekė \$2,796,400.

Reiškia, evangelisto Billy Graham pamokslai nieko nepada.

"Vakarai rusų bijo", sako J. Kardelis savo gazetoje.

Kaip ištikrųjų yra su Vakarais, tai sunku pasakyti, bet kad Kardelis bijojo, tai visiems yra žinoma. Nebūtų dūmęs į užjūrį.

Dr. Šaipokas

WINDSOR
DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.
 Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovyų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.
 Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.
 Savininkai:
 A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
 1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
 VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski
 Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje
 Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių ligų
 3537 PARK AVE. - MONTREAL - Tel. VI 5-7623
 Valandos: Nuo 8 iki 8 val. vakaro

Paieškojimas
 Tėvas Jonas Rakšnys, sūnus Stanislovo, paieško savo sūnų Jono, Kazimiero ir Vinco, kurie pirmiau gyveno JAV, Philadelphijoje ir jau nuo 1945 m. nutrukęs susirašinėjimas su jais.
 Prašo atsilipti ar žinantieji jų adresus pranešti jų tėvui
 Jonas Rakšnys, Urkutskaja obl. Alzamayski raj. k/b Vorožynok pos. Kostino Vakarų Europos. Vokiečiai

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SĄJUNGA IR KITUS TARYBINIUS KRĄSTUS
 Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą
 Prašykite mūsų naujo kataloško ir informacijų pas
 Montrealo Atstovą
Mr. Manfred Kory
 Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.
 JUS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma
International Gift Parcel Service
 1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: BELair 4860
 Montreal 2, P. Q., Canada

Kubos Komunistai Persergsti Castro

HAVANA. — Kubos komunistų vadas Blas Roca persergėjo Castro valdžią, kad šmeižtų kampanija prieš komunistus — pakirs Kubos liaudies vienybę. Jis kalbėjo varde Socialistų Liaudies partijos, kurią sudaro komunistai ir kairieji darbo žmonės. Tarpe kitko, Blas Roca pasakė:

"Antikomunistinę kampaniją pradėjo reakciniai gailalai ir šiaurinės Amerikos imperialistai, kad suskaldyti revoliucines jėgas Kuboje. Mes buvome ir būsim pirmose eilėse kovos už liaudies demokratiją ir laisvę".

MASKVA. — Tarybų Sąjungos rašytojų unija išrinko už pirmininką Konstantiną Fediną.

ALZYRAS. — Francūzijos kariniai daliniai buvo įsiveržę į Tunisiją.

PREKINIS LAIVAS IŠ PLASTMASĖS

MASKVA. — Nuleistas į vandenį didelis prekinis laivas, kuris pagamintas iš plastmasės.

Laivo sienos taip stiprios, kaip ir plieno, bet tik trečdalis svorio. Jei bandymas pasirodys praktiškas, plastikinė medžiaga laivų statyboje bus ūmai išplėsta.

Lankysis Lietuvoj

Žinomas lietuvių kilmės Amerikos rašytojas Phillip Bonosky - Baranauskas išskrido Maskvon, kur jis dalyvaus kaip fraternalis delegatas - svečias Tarybų Sąjungos rašytojų trečiame suvažiavime. Bonoskis, kuris yra "Ugnies klonio", "Brolis Bill McKie" ir kitų kūrinių autorius, pakviestas dalyvauti tame suvažiavime kaip žymiausias Amerikos pažangių rašytojų atstovas. Su juom išskrido ir jo žmona Faith.

Kviečiamas ir Lietuvon

Prieš išskridamas rašytojas Bonoskis gavo laišką nuo Lietuvos rašytojo Jono Šimkaus, kuriame sakyta, kad suvažiavime dalyvaujantį lietuvių delegatui, Venclova, Mieželaitis ir kiti, Maskvoje perduos Bonoskiui kvietimą Lietuvos Rašytojų sąjungos vardu aplankyti ir Lietuvą. Tad, po paviešėjimo keletą savaičių Maskvoje, Bonoskis planuoja vykti į savo tėvų gimtinę, į Lietuvą, ir arčiau susipažinti su tos šalies gyvenimu bei Lietuvos rašytojais.

Išleistuvės New Yorke

Dar kelios savaitės atgal, gegužės 3 dieną, būrelis Bonoskio asmeniškų draugų lietuvių ir pažangių veikėjų jam surengė išleistuvių va-

karienę. Išleistuvėse tarp kitų kalbėjo Ieva Mizarienė, Antanas Bimba, daktaras A. Petrika; pirmininkavo Milda Janušonytė.

Visi palinkėjo rašytojui geros kloties kelionėje ir Lietuvoje ir prašė jo perduo-

ti sveikinimus Lietuvos žmoniems ir kultūros darbuotojams pažangių Amerikos lietuvių vardu.

Bonoskis pažadėjo sugrįžęs dalintis žodžiu ir spaudoje išpūdžiais.

R. B.

D O M E S I I I

Gal turite šeimą, draugų ar giminių Europoje kuriems reikia pagalbos? — Išgelbėkit gyvybę pasiūsdami svarbių medikamentų ir vaistų. — Rašykite telefonuokit ar užėikit į mūsų vaistinę ir pasiteiraukit Mes dabar turime orinį susisiekimą su tarybinėmis respublikomis

Taipgi turime polio šepų (nuo vaikų paralyžiaus)

WALTMAN'O

DEPENDABLE DRUG STORE

1147 Dundas St. W. ties Ossington

Priešais "Ukrainska Knyha"

LE. 6-2139

Toronto

Siuntiniai! iš Hamiltono

Į LIETUVĄ

Siuntiniai eina per "Ukrainska Knyha"

HAMILTON OVERSEAS PARCEL SERVICE

1145 KING ST. EAST
Telephone: LI. 5-1724

Taipgi priimam siuntinius į visas kitas TSRS respublikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos, siuvamų mašinų ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. išskiriant pirmadienius.

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiems siuntinius per lietuvišką įstaigą.

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokestis yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynės, skaručių, skūtimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos, išskyrus pirmadienius.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakare

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Sutelkis Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko. Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

UKRAINSKA KNYHA Centras ir Skyriai Randasi:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 652 Kingsway St.

PROVINCIOJ GYVENANČIŲ DEMESIUI:

Norėdami pasiųsti savo siuntinius, galite juos prisiųsti į mūsų firmos centrą ar bile skyrių dėl persiuntimo. Savo laiške privalote įdėti sąrašą siunčiamų dalykų ir kiek už juos buvo mokėta atskirai. Tada mes patikrinsime daiktus ir nustatysime muito sumą ir jums pranešime, kartu nurodysime ir kitas persiuntimo išlaidas. Gavę nuo jūsų mokestį, siuntinį pasiųsime be jokių užvilkinimų, kaip galima greičiau. LABAI SVARBU nurodyti aiškų ir teisingą adresą, kam siuntinys yra siunčiamas. Daiktai dėl vieno siuntinio (kol nesupakuoti) turi svėrti ne daugiau kaip 17½ svaro.

TORONTO IR APYLINKES GYVENTOJŲ DEMESIUI:

Pranešame, kad jau yra atidarytas ir veikia mūsų įstaigos skyrius Toronte sekančiu adresu:

UKRAINSKA KNYHA

1162 Dundas St. W. — LE. 4-7551

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta.

Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

UKRAINSKA KNYHA

962 Bloor St. W. Toronto 4, Ont.

Telefonas: LE. 4-7551

H. KORSAKIENĖ

Papurgalvė

Naujai išleistame romane rašytoja vaizduoja buržuazinio Kauno studentijos gyvenimą. Iš tolimos provincijos atvyko studijuoti Audrė Druseikaitė. Ją iš karto sužavėjo šaunių studentų-korporantų būrys, ir pats šauniausias tame būry — Danas.

Čia spausdiname to romano ištrauką — Red.

Tai atsitiko per petrauką popietinių paskaitų metu.

Triukšmingai išgarbėję po skambučio iš auditorijų studentai išvydo koridoriuje ant sienos smeigtuku prisegtą atsišaukimą. Tai buvo nedidelis mašinėlė spausdintas lapelis.

"Kolegos! Kovokime su šnipais!"

Sis netikėtas šūksnis persirito įspėjamu grūmojimu per visą koridorių, sukurdamas jo ramiai iš paviršiaus tėkmę. Lyg ūmių vėjo šuorų sujudinta upė, subangavo, suūžė, sušniokštė veržlus jaunimo srautas.

Atsišaukimas kabojo ant sienos ir lyg magnetas traukė į save visų akis. Jau didelis studentų būrys apspito jį ir skaitė nuo pradžios ligi galo. Vieni tyliai, susikaupe. Kiti — balsu, susijaudinę. Atsirado tokių, kurie, vos paskaitę pirmuosius žodžius, bailiai nusisuko. Dar kiti išdidžiai ėjo pro šalį, lyg visai nematydami taip nelauktai atsiradusio popieriaus lakštelio.

O atsišaukimas, rodėsi, vis garsiau šaukė savo rūsčius žodžius.

Pamačiusi besibūriuojančius studentus, nieko dar ne-nuovokdama, prlėjo artyn ir Audrė. Nepriklausomai sunėrusi už nugaros rankas, užvertusi papurusią galvą, ji perskaitė pirmąją atsišaukimo eilutę.

Ką tai galėtų reikšti? Iš kur, kokie šnipai? Ir ką jie šnipinėja? Universitete, studentų tarpe? Ar tik nebus tai tie patys "patamsių galvalai", apie kuriuos ji nuolat girdėjo korporacijoje?

Klausiančiomis akimis ji apsižvalgė, ir ją iš karto pagavo visus apėmęs susijaudinimas. Ji jautriai pajuto elektros pritvinkusį orą, koks būva besikaupiant perkūnijai.

Prasistūmusi artyn, ji godžiai ėmė skaityti visą atsišaukimą:

"Kolegos! Daugelis mūsų draugų visai be kaltės tapo sukisti į kalėjimus ir išsiųsti į Varnius. Tai darbas gausiai apmokamų valdžios šnipų.

Visi geros valios studentai turi užkirsti kelią šitiems reiškiniams. Mūsų garbės reikalas išvalyti universitetą nuo samdytų parėdavė-

lių. Nevieta šnipams universiteto sienose!

Kviečiame visus kolegas boikotuoti šnipus! Nesisėsti valgykloje prie vieno stalo! Nesisėsti kartu klausyti paskaitų!

Štai pavardės kelių šnipų ir provokatorių... Ateityje paskelbsime daugiau.

Studentų antifasistų komitetas".

Audrės nugarą perpylė šurpas, kai ji perskaitė kelias jai nežinomas pavardes. Itariu žvilgsniu ji vėl perbėgo susibūrusių studentų veidus, lyg jų tarpe ieškodama tų, kurie taip negailėstingai buvo apkaltinti.

Vienų veiduose ji matė pasipiktinimą, kitų smalsumą ir nusistebėjimą...

— Žiūrėk, Deksnyš paskelbtas! Ot, gyvatė!

— Ir Šikšnius! O kaip, biauurybė, mozojasi...

— Kolegos, ramiau! Nesiduokit provokuojami! Kas gi patikrino visas tas pavardes?

— Ir kas tai per antifasistų komitetas? Kas jį įgaliojo?

— Mes tokio visai nežinome!

— Aiškiausias patamsių gaivalų darbas, kolegos!

— Ei, nuplėškite tą popiergalį! — šūktelėjo striukas korporantas, bet, piktų žvilgsnių nuvertas, greitai užlindo už svetimos nugaros.

Pabandė įsikišti dar keli dabitos korporantai, išpūtę perjuostas krūtines:

— Išties, kolegos! Juk tai įžūlus šmeižtas!

— Spiūvis lietuviškai studentijai į veidą...

— Tai neleistina agitacija, kolegos! Mes nepakėsime!

— Ei, kas ten arčiau — duokit šen tą šlykštų popieriuokštį.

Tačiau išaugęs studentų būrys mūru iškilo pasienyje, be žodžių gindamas rūsčių kaltinimo lapą.

Nesusigaudydama, kas čia telsus ir kas ne, Audrė išplėstomis akimis dairėsi į vienus ir kitus.

Šnipai universitete? Bet kodėl tas nedidelis, mašinėlė spausdintas lapelis, pamerkęs šnipus, taip suerzino visus jos komiltonus? (Komiltonas — buržuazinių korporantų "titulavimas").

Jai bestovint įslaudrinusių studentų būryje, sukrėstai

viso to, ką pamatė ir išgirdo, — gerai pažįstama ranka stipriai suspaudė jos alkūnę.

— Audruže! Kas čia atsitiko?

Greta stovėjo Danas ir kiek sunerimęs žiūrėjo į ją tyro mėlynumo akimis...

Ak, kaip gerai, kad jis atėjo! Kad jis, čia, greta jos...

— Danai! Šnipai paskelbti! Va, žiūrėk, iškabintas lapelis... slaptas... Paskaityk!

Prie atsišaukimo jau sunku buvo prisigrūsti, tokia glaudi, gaudžianti studentų siena apsupo jį.

Šen ir ten jau ištryško atkaklus susižodžiavimas. Susigrūmė įsirdę, priešiški žvilgsniai. Atrodė — užtekty kibirkštys, ir galėtų kilti muštynės.

Danas, aukštas ir išdidus, dvispalve juostele papuošta krūtine, iš tolo, per visų galvas ėmė skaityti atsišaukimą. Iš pradžių jis tik suraukė kaktą, o paskui vis tirsėtnis, piktas raudonis užliejo jo mergiška gražų veidą.

Savaip suprasdama jo susijaudinimą, Audrė dėkingai suspaudė jam ranką.

— Kas išdrįso? — pratarė Danas tramdomu, pasikeitusiu balsu. Iš savo ūgio aukštumos jis iššaukiančiu žvilgsniu apvedė aplinkui susisipietusius studentus.

Visi tylomis sužiuro į šaunųjį korporantą.

— Kas iškabino tą šunlapį? — pakartojo jis įsakmiai.

Niekam jam neatsakė. Tada per visų galvas jis ištisė ranką, siekdamas nuplėšti atsišaukimą.

— Nekišk nagų! — kietu balsu šūktelėjo išniręs iš būrio šviesiaplaukis vaikinas ir grubiai nustūmė ištisę Daną ranką. — Ne tu kabina, ir ne tavo reikalas nuimti!

— Tai gal tu kabina? Jų žvilgsniai susikryžavo, lyg šmaikščių rapirų ašmenys.

— Kas kabino — irgi ne tavo reikalas! — atšakial kirto šviesiaplaukis, ir jo tamsios akys pašaipiai susijuokė.

Jis buvo žemėlesnis už Daną, apsirėngęs gimnazistišku uniforminiu švarkeliu, aiškiai išaugtiniu, pabrėžiančiu jo jaunuoliškai ištįsusį stuomenį ir dar nesubrendusių pečių siaurumą. Iš per trumpų rankovių kyšojo stambios, paraudusios plaštakos, o švarkelis, nesueidamas per krūtine, pradengė grubių naminių gijų megstuką su aukšta atraitota apykakle. Vaikino judesiai buvo labai staigūs ir kampuoti. Šviesūs plaukai šiurkščiu pluoštu krito jam ant kaktos, kuri kilo griežta ir stati.

Audrei jis iš karto nepatiko — visas toks kietas, šiurkštus ir nepalenkiamas.

O tamsiosioje jo akyse švytėjo tiek daug piktos paniekos Danui...

Permetęs šviesiaplaukį jaunuolį negeru žvilgsniu, Danas išdidžiai apsižvalgė, tarsi vadas, šaukiantis savus karius į mūšį:

— Komiltonai! — paklausė įsakančiu balsu. — Argi mes leisime mūsų Alma Mater sienas nukabinėti šmeižtais?

Už Dano pečių jau staciovo gausus korporantų būrys. Tačiau glaudi ir tvirta studentų greta nepajudinamai pastojų jiems kelia.

— Neduosime plėšti! Tegu visi paskaito! — prašė ko tas pats šviesiaplaukis išsišokėlis išaugtiniu gimnazistišku švarkeliu.

— Atsitraukit, žaliakepuriai! — sušuko dar kažkas iš būrio.

Ne, Audrė niekad nematė, kad Danas galėtų taip įtūžti. Jis stovėjo visas išraudęs, išsipūtusiomis šnervėmis. Visada tokios švelnios jo lūpos nemaloniai išsikreipė... Nuleidęs galvą, jis žengė kelis žingsnius į priekį, lyg pasiruošęs kaktom susidaužti su šviesiaplaukiu savo priešu.

— Danai! Nereikia! — auriko Audrė išgastingu balsu. Sugriebusi Daną abiem rankom už peties, ji tempė jį atgal. — Einam! Einam! Iš čia, Danai! Nereikia...

Atsipeikėdamas Danas pasisuko į ją. Jo veidas atlyžo ir pamažu ėmė švelnėti. Šviesiaplaukis permetė Audrę bėgščiu žvilgsniu — ir ji pajuto jame aštrią pašaipą, kuri, rodos, deginte nudegino...

— Na, gerai. Trauk jus devynios! Einam, mažyte...

Paėmęs Audrę už parankės lyg neabejotiną savo nuosavybę, Danas apsisuko, ir jie abu nužingsniavo koridoriu.

Nenugalimos jėgos liepiama, Audrė atsigrįžo: jos žvilgsnis sutiko šviesiaplauklo akis: pasirodo, jos buvo visai ne tamsios, kokios atrodė įpykyje, — o netgi labai šviesios, bet tokios begaliniai tolimos ir svetimos jai, kad ji net krūptelėjo...

— Niekšai! Komunistpalaikai! Visokį šlamštą kabinėja! — nusiveddamas Audrę koridoriu, burbėjo Danas pats sau, vis dar neataušdamas iš apėmusios jį neapykantos. — Tik gaila, mažža mūsų korporantų buvo. Ir tu, Audruže... Prie tavęs aš nenorėjau. O būčiau jiems snukliai išmašęs. Atsirado piemuo, driskis — ir dar šoka akysna. Gina tą šunlapį! Tikriausiai pats jį ir prismeigė. Nevieta tokiems... aš jam parodysiu, — murmėjo, įniršio bangos užgriebamas.

Patraukdamas Audrę su savim, Danas priėjo prie švelcoriaus, kuris nukoręs laisvėdėjo koridoriaus ga-

le ant kėdutes ir, pasitiesęs ant kelių laikraštį, ruošėsi užkandžiauti.

— Žiaumoji, o koridoriuje kas darosi? — niūriai pratarė Danas pro sukąstus dantis. — Taip savo pareigas eini?

Senis krūptelėjo, ir lyg katinas pajudino ūsus, padėdamas ant kelių kriaukšlį duonos ir dešros galą.

— Gromuliuoji sau ramiausiai, — piktai tęsė Danas. — O ten ant sienų proklamacijos lipina! Niekio nematai!

— Ar vėl? — su nelauktu vikrumu senis pašoko ir pasitursinęs nusukabėjo koridoriu. — Ak, niekadėjai! Tik spėk nusisukti, tik spėk! Vėl jie tau iškiša, nenaudėliai...

Danas nusekė jį paniekiančiu žvilgsniu:

— Tokį grėvą dar laiko... Ar tokiam čia vieta? Visur tas mūsų išglebimas! Todėl ir spiaudo visokie piemengaliai į veidą...

— Danai... kam gi tu taip? — pagaliau pratarė Audrė. Viskas jos viduje dar tebevirpėjo iš didelio sukrėtimo.

Jos balse tebeskambėjo pirmykštis baikštus maldavimas ir išgąstis, bet plačiose surimtėjusios akys jau reikalavo tiesos.

— Ak, Audruže, tu nesupranti... — nenoriai nutęsė Danas.

— Bet, Danai, juk paskelbė šnipus? Jie išdavinėjo? Studentus sukiošo į kalėjimus!

— Na, ir kas?

— Juk tai niekšybė!

— Tai, būtinai, mažyte...

— Šnipai?

— Žiūrint kas ir kaip juos vadina. Mūsų departamente jie turi slaptųjų agentų vardą. Ak, pupelė, tu geriau nesikišk į politiką, tu vis tiek nesuprasi...

Nuolat visį jai kartojo — "tu nesuprasi"!

— Ne, Danai, tu visgi paaiškink man!

Jie stovėjo dabar vestibulyje, ir Audrė, pakėlusį susijaudinusių veidą, primygtinai žiūrėjo Danui į akis.

Suglumęs jis nusuko žvilgsnį į šalį.

— Kova, mažyte... Tu suprask, negalima leisti, kad visoks patamsių gaivalas knistų valstybės pamata!

— Ir vėl — "patamsių gaivalas"!

Kas gi tai pagaliau? Ar tas šviesiaplaukis vaikinas, kuris su tokia negalėstinga panieka nuvėrė Daną žvilgsniu?

Abu nejaukiai tylėjo. Danas kostelėjo į kumštį. Išsitraukė iš kišenės nosinę ir neskubėdamas nusišiuosė dėlnus, kurie ūmai išprakaikavo.

Ne, Danas nebuvo politikas. Bent pats jis jokios politikos nenustatinėjo, o ją tik

klusniai vykdė ir tekartoję kitų frazės, girdėtas korporacijoje, na, ir tarnyboje, iš viršininko lūpų. Bet jis gi tarnavo vidaus reikalų ministerijoje. Ir tegu jis nebuvot ten didelis valdininkas ir tedarė tai, kas jam buvo pavesta — registravo protokolus — už ką jam visai padoriai mokėjo. Tačiau jis gerai žinojo, kas yra tie, kuriuos buvo įprasta vadinti "patamsių gaivalu"! Oho! Jei-gu jiems leistum, jie ne tik savo lapelius visur lipdytų. Jie ir tave patį griebtų už pakarpės! Ne, ne! Danas per daug vertino tas pozicijas, kurias jam pasisekė užkariauti, jau suspėjus užkopti į 12-ąją kategoriją. Ir jis nemanė jų taip lengvai užleisti.

Keista mergiotė! Argi ji šito nesupranta? Jai nepatinka, kad universitete tenka laikyti slaptus agentus? Iš tiesų, juokinga... Spokso į ji tokiomis akimis. Lyg čia didžiausias kaltininkas būtų jis, o ne anie su savo prėklamacijomis.

— Ir ko? Ko taip užsirūstinusi žiūri mano zyliukė? Jis pabandė prasijuokti. Bet juokas suskambėjo dirbtinai — Politika, mažyte... ir ne mergyčių tai reikalas!

Danas skubiai apsidairė. Vestibulis jau buvo tuš-

čias ir tylus. Skambutis seniai sušaukė visus į auditorijas. Ir Danas sumojo, kad metas užbaigti tą nemaloniai užtrukusį pokalbį.

Staigiu judesiu jis pritraukė Audrę prie savęs ir stipriu vyrišku bučinu užspaudė jai lūpas. Tas nenuoramas lūpas, kurios ir vėl jau besišiojo kažką klausiti, kamantinėti...

Bet tos lūpos šį kartą jam neatsakė. Jos buvo kietos, nebylios ir šaltos.

(Bus daugiau)

**Kubos Dvarininkai
Šiausiai Prieš Valdžią**

PINARD DEL RIO. — Keli desėtkai dvarininkų organizuoja "bado maršą" Havanon protestuodami prieš valdžios dekretą nusavinti žemę kas viršaus 1,000 akrų ir išdalinti bežemiams.

Stambiausias dvarininkas, buvęs provincijos gubernatorius Jose A. Navarro sakoko, kad jeigu valdžia nepaklausys gražumu, jie "išeis į kalnus", reiškia — ruoš ginkluotą sukilimą.

HAVANA. — Premjero Castro brolis Raul laimingai išliko nesužeistas jo lėktuvui nukritus džiunglėse.

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — Empire 3-0681

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Ceras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LL 46917

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W. TORONTO

Specializuojamės Prirėngime Gėlių Vestuvėms, Laidotuviams ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

Toronto ir Bendrai Pietinės Ontarijos Lietuvių

RUOŠIAMAS

Liaudies Balso Metinis

PIKNIKAS

Įvyks

Sekmadienį, Birželio 21 d.

ELDORADO PARKE

Prie BRAMPTON, Ont.

Piknikui vieta graži, patogiai ir erdvi. Prie Port Credit upės

Pikniko ruošėjai planuoja įvairių žaidimų su laimėjimais
Toronto Lietuvių Moterų Klubas Ruošia Puikų Garbės Stalą

Liaudies Balso rėmėjai kontestuos už išrinkimą

1959 Metų Pikniko Žvaigždės

Daug Įvairumų — Laimėjimų — Pasilinksminimų ir kt.

Piknikas prasidės 1 valandą po pietų

Maloniai kviečiame Visus Atsilankyti

PASTABA: Jei ir lytų vistiek piknikas įvyks, nes ten yra patogus ir didelis paviljonas.

KELRODIS:

Eldorado parkas randasi arti Bramptono, kuris yra 10-tos ir 7-tos Hwy kryžkelėje. Važiuojant Queen Elizabeth Highway, privažius Highway 10-tą sukti į šiaurę (Cooksville) ir važiuoti tiesiai ligi Bramptono trafiko šviesų. Čia sukti į kairę ir pavažius apie 2½ mylios, prie Springbrook Villa tarp dviejų gazolino stočių (SUNOCO ir WHITE ROSE) keliuku pasukti į kairę (pietų link). Už apie ¼ mylios pamatysite pikniko vietą.

Važiuojantiems Highway 5-ta, privažius Cooksville ir 10-tą hwy, ten yra trafiko šviesos, sukti 10-tą hwy į šiaurę, linkui Bramptono. O pas-kui, laikytis jau paminėtų nurodymų.

ARBA pasukimą į pikniko vietą galima padaryti ir iš 10-tosios Highway, neprivažius Bramptono. Už apie 8¼ mylios nuo Cooksville trafiko šviesų, yra nedidelė kryžkelė. Po dešine yra golfo laukas ir FINA gazolino stotis. Po kaire yra Motelis ir gazolino stotis. Sukti į kairę (pro Motelį) ir važiuoti tiesiai, kol kelias baigsis dalindamasis į dvišaką. Paimti keliuką į dešinę ir važiuoti, kol pamatysite pikniko vietą po kaire.

Kaip Eina Pasiruošimas LB Metiniam Piknikui

K.L.L.D. Toronto ir Hamiltono kuopų pasiruošimas metiniam Liaudies Balso piknikui žymiai pagyvėjo. Liaudies Balso rėmėjai torontiečiai nominavo į pikniko žvaigždes R. Paužaitę ir R. Leskevičiūtę, o hamiltoniečiai M. Skinulytę. Torontiečiai darbuojasi, kad jų nominuotos kontestantės laimėtų 1959 metų LB pikniko žvaigždės titulą, atžymimą taure ir pirmąja dovana, o hamiltoniečiai, kaip pernai, taip ir šiemet mojas laimėti pirmenybę jų nominuotai kontestantei. Torontiečiai J. Valūnas ir Ch. Morkūnas nominavo, vadovauja ir darbuojasi, kad laimėtų kontestantę R. Leskevičiūtę; P. Gutauskas ir T. Rimdžius nominavo, vadovauja ir darbuojasi, kad laimėtų kontestantę R. Paužaitę. Kas nominavo ir vadovauja hamiltoniečių nominuotai kontestantei neturime pranešimo, bet gerai žinome, kad ten jau gana energingai darbuojasi A. Petronis, J. Astyla, F. Vaivila ir kiti draugai-ės. Prie vardintų besidarbuojančių torontiečių pastaruoju laiku prisidėjo su gražiu kontesto laimėjimui darbu J. Da-

mašienė ir S. Kevžienė. Kontesto vedėjai deda viltis, kad kontestantėms talkonstos daugiau draugų ir draugių, o LB rėmėjai parodys tikrą savo nuoširdumą, paremdami koitestančių kilnią veiklą ir suteikdami savaitraščiui labai ir labai reikalingą paramą.

Toronto Lietuvių Moterų Klubu narės ir LB rėmėjos irgi aktyviai ruošiasi dalyvauti piknike su didžiausia dovana LB piknikui — garbės stalu. Jos jau savo susirinkime tą aptarė ir detališkesnį sutvarkymą to reikalo paliko atlikti savo planuojamame išvažiavime.

KLLD Toronto kuopos valdyba numaciusi ateinančių kuopos susirinkimą skirti daugiausia dėl LB metinio pikniko reikalų sutvarkymo. Skaitlingas pikniko komitetas viską daro, kad metinis LB piknikas būtų skaitlingas publika, įdomus ir visais atžvilgiais atsakytų mūsų savaitraščio šių dienų reikalui.

Jau turime pranešimų, kad piknike svečių bus iš Rochesterio, N. Y., Windsorio ir Londono, Ont., taipgi tikimės draugų ir draugių iš

Detroito, Rodney, Delhi, Niagara Falls ir kitų vietovių.

Pikniko laikas, vieta ir kelrodis nurodytas skelbime. Prašome į jį atkreipti dėmesį. Visų svarbiausia prašome visus LB skaitytojus ruoštis dalyvauti piknike ir būti kviesliais į šią didžiąją ir labai svarbią Liaudies Balso vasarinę iškilnę.

Pikniko Komitetas

Torontiečių Kronika

Lukų duktė apsigėdė

Aną šeštadienį apsigėdė J. Lukų duktė, su kitataučiu. Jaunoji yra buvus Toronto lietuvių vaikų choro dalyvė.

Laimingo jiems šeimyninio gyvenimo.

Atvyko lignonė

J. Vyšniauskas iš Kirkland Lake atvyko į Torontą ir atsigulė General Hospital Private Pavilion, ant University Ave.

Jis nesijautė gerai ir vietiniai gydytojai nutarė atsiųsti jį dėl ištyrimo.

Draugas Vyšniauskas yra Liaudies Balso skaitytojas ir rėmėjas.

Serga

Draugė Mikšienė nesijautė gerai. Gydomi namie, gydytojo priežiūroje.

Išėjo į lignonę draugė A. Guobienė. Prisibijome, kad gal reikės turėti operaciją.

Abi lignonės yra Toronto Lietuvių Moterų Klubu narės.

Šiaur partija

Pereitą sekmadienį Lietuvių salėje atsibuvo didžiulė šiaur partija dėl A. Pūro ir K. Munro, kurių vestuvės įvyks pabaigoj vasaros ar rudenį.

Partiją suruošė draugų Pūro draugės. Būsimieji jaunieji apdovanoti gražiomis ir vertingomis dovanomis.

Rep.

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
12 Richmond St. E.
Ofiso tel. EM. 6-9591
Res. — HU. 3-1232
Toronto

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

MONTREAL. — Tikėsit ar ne, bet gegužio 28 dieną Dionnų penkiukėms sukako 25 metai. Keturios iš jų (penktoji mirus) atžymėjo sukaktį skaitydamos telegramas su pasveikinimais, gautas iš daugelio pasaulio vietų.

CAPE CANAVERAL, Fla. — Amerikiečiai buvo paleidę Jupiterį, balistinį sviedinį, su dviem mažom beždžionėm.

Jos iškilo iki 300 mylių aukščio ir nupuolė į vandenyną už 1,700 mylių. Buvo panaudotas parašiuotas šu- mažinimui puolimo greičio.

Sakoma, kad beždžionės išsilaike gerai.

Pardavimui

Garžius Shell arti Hamiltono miesto ant 53 kelio. Gyvenamas namas 6 kambarių, maisto krautuvė, pertraukimo trokas Towing su automobilių taisymo įrankiais ir visais baldais.

Del smulkesnių informacijų kreiptis pas savininkus Len garage, Pranskevičiai, R. R. 1, Ancaster, Ont. Telefonas HI. 8-4834, Hamilton, Ont.

Consumers Gas Co.

Autoritetizuotas Dylaris

Vandens ar oro pečiai iki 5 metų išsimokėjimui prie gazo sąskaitos.

Vandens tankai gazu \$1.75 mėnesiui renduojami. Vasarnamiams vandens tankai 5 gal. karšto vandens į 20 minučių automatiškai.

Alyva ar gazu pečiai iki 5 metų išsimokėjimui. Pirtis (steam bath), 100% automatiška, — prieinama kaina galime įrengti jūsų namuose.

Pečius, tankas, pirtis, radiatorius siunčiame į visas Kanados provincijas.

Skambinkite ar rašykite:

Rose Heating - Tinsmith Co.

723 Gerrard St. E. Toronto 8, Ont.
Tel. HO. 6-1623

Savininkai E. J. Zaleckiai

Belsize Tailors

J. RAČIO

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi parūpiname nupiginta kaina medžiagov dėl siuntimo Lietuvon.

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

BEAVER

SHELL SERVICE STATION

Ir Užkandžių Baras

Hway 11, R. R. 3, Orilia N., Ont.

Prašome sustoti dėl geso ir užkandžių
Savininkai S. S. Zostautai
Telefonas: FA. 4-6831

Visokių Pienu Produktų Krautuvė

Modern Dairy

347 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

141 FIRST AVE. Toronto 8, Ont.
Tel. HO. 6-8252

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavstrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Toronto
Tel. LE. 2-5191

Automobilių Radiatorių Reikalais
Prašome Kreiptis

Intersection Radiator Service

8 OLD WESTON RO. - Toronto - RO. 6-1508

Taisome, valome ir patikriname visokių automobilių radiatorius

Savininkai A. A. Gužauskai